

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ
ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΣΣΑΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ

5 Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότης Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
 βασιλείας τῶν θεοστέπτων καὶ γαληνοτάτων ἡμῶν δεσπότης Φλαβίων Κωνσταν-
 τίνου μὲν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοψηφίστου μεγάλου βασιλέως αἰωνίου αὐγούστου καὶ
 αὐτοκράτορος ἔτους εἰκοστοογδούτου καὶ μετὰ ὑπατεῖαν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου πραότη-
 τος ἔτους τρισκαίδεκάτου Ἡρακλείου δὲ καὶ Τιβερίου τῶν θεοφυλάκτων αὐτοῦ
 10 ἀδελφῶν ἔτους εἰκοστοδευτέρου τῇ πέμπτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός Ἰνδικτιῶνος
 ἐνάτης.

Προτεθειμένου τοῦ σεβασμιωτάτου σένσου τοῦ αὐτοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου
 μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ θείου παλατίου τῷ οὕτῳ ἐπιλεγομένῳ
 15 Τρούλλῳ καὶ κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου γαλήνης ἐκ προσώπου αὐτοῦ παρόντων
 καὶ ἀκροωμένων
 Κωνσταντίνου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου καὶ κουράτωρος τοῦ βασιλικοῦ
 τῶν Ὁρμίσδου οἴκου
 Ἀναστασίου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ κόμητος
 20 τοῦ βασιλικοῦ ἐξκουβίτου
 Πολυεύκτου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ
 Πέτρου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων.

Συνελθούσης δὲ καὶ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμένης συνόδου τῆς κατὰ βασιλικὸν θέσπισμα
 25 συναθροισθείσης ἐν ταύτῃ τῇ θεοφυλάκτῳ καὶ βασιλίδι πόλει, τουτέστι
 Θεοδώρου καὶ Γεωργίου τῶν εὐλαβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ Ἰωάννου τοῦ εὐλαβεστάτου
 διακόνου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ὀσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς
 πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγάθωνος, καὶ
 Γεωργίου τοῦ ὀσιωτάτου καὶ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ταύτης τῆς μεγαλυνύμου Κων-
 30 σταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ
 Πέτρου τοῦ θεοφιλεστάτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ θρόνου τῆς
 Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως καὶ

MTO(25)

15 τρούλλῳ] τρούλλῳ Ο προσώπου τοῦ αὐτοῦ Μ 17 κωνσταντίνου μὲν τοῦ Μ 25 πόλει τῆς
 καὶ πολλάκις ῥητῶς μνημονευθείσης κατ' ὄνομα Ο *desin. usque ad* 636,18: ῥώμην 31 πρεσβυτέρου *om.* Μ

ACTIO QUARTADECIMA

In nomine domini et dominatoris Iesu Christi dei et saluatoris nostri imperantibus
a deo coronatis ac tranquillissimis nostris dominis Flauis Constantino quidem
piissimo et a deo decreto magno principe perpetuo augusto et imperatore anno uicesimo
octauo et post consulatum eius a deo instructae serenitatis anno tertio decimo
Heraclio uero atque Tyberio a deo conseruandis eius fratribus anno uicesimo secun-
do die quinta mensis Aprilis indictionis nonae.

Praeposito uenerando sessu piissimi et Christo amabilis magni imperatoris Constantini in
secretario sacri palatii, qui cognominatur Trullus, et per iussionem eius a deo instructae
serenitatis ex persona eius praesentibus et audientibus
Constantino gloriosissimo exconsule patricio et curatore imperialis domus Hormisdæ
Anastasio gloriosissimo exconsule patricio et loci seruatore comitis imperialis excuuiti
Polieucto gloriosissimo exconsule <et>
Petro gloriosissimo exconsule.

Conueniente quoque etiam sancto ac uniuersali concilio, quod per imperialem sanctionem
congregatum est in hac a deo conseruanda regia urbe, id est
Theodoro et Georgio uenerabilibus presbiteris et Iohanne deo amabili diacono, locum
repraesentantibus Agathonis sanctissimi ac beatissimi archiepiscopi antiquae Romae,
et
Georgio uenerabili atque sanctissimo archiepiscopo huius magnisonae Constantinopoleos
nouae Romae et
Petro deo amabili presbitero monacho et uicario sedis Alexandrinae magnae ciuitatis et

VPG R(11) MNL

2 quartadecima] .XIII. V R 4 dominatoris nostri iesu M et²] atque R MN 5 ac] hac P
tranquillissimis] tranquillissimis P nostris] nostri NL flauis] flauius P constantino] con-
stantinus PG¹ constantinum G² 6 piissimo] piissimus V piissimum PG et¹] aet N
decreto magno principe] decretum magnum principem VPG principe et perpetuo R augusto] agusto
P imperatore (αὐτοκράτορας)] eius imperio VPG 6–7 uicesimo octauo] .XXVIII. VPG R M
7 consulatum] consalatum P consolatium R tertio decimo] .XIII. VPG R M 8 heraclio]
haeraclio P heracleo R tyberio] tiberio NL conseruandis] conseruande VG consers P
eius om. G uicesimo secundo] .XXII. VPG R M 9 mensis] mense NL nonae] nona M
.VIII. NL 11 praeposito ... romam (637,17) om. R sessu] sesso MNL christo] christi VPG
magni] magno VP N imperatoris] imperatori P constantini] constantino P² N² 12 palatii]
palati M 13 ex] et N 14 constantino] constantini P gloriosissimo] glorioso G MNL pa-
tricio om. N 15 anastasio gloriosissimo] anastasius gloriosus P loci] locis N seruatore]
seruantibus G excuuiti] excons V excuii P excubiti M 16 polieucto] polyeuto M
καὶ = <et> om. VPG MNL 17 gloriosissimo] glorioso G M exconsule] exconsul N 19
quoque] quaeque VP sancto om. G 20 regia] regiae V urbe] urbae P 21 theodoro]
theodorus N amabili] amabile P amabilis N 22 repraesentantibus] repraesentantis VP
praesentantibus ML agathonis] agathon V agothonis P agathoni N sanctissimi ac
beatissimi archiepiscopi] sanctissimus ac beatissimus archiepiscopus VP 24 atque] atque P sanc-
tissimo archiepiscopo] sanctissimi archiepiscopi VP magnisonae] magnesone N 26 amabili] amabile
P presbitero] presbiteri V

- Θεοφάνους τοῦ ὀσιωτάτου καὶ ἀγιοτάτου ἀρχιεπισκόπου Θεουπόλεως Ἀντιοχείας καὶ
 Γεωργίου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου μοναχοῦ καὶ ἀποκρισιάρχου Θεοδώρου τοῦ
 ὀσιωτάτου τοποτηρητοῦ τοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων
- Ἰωάννου ἐπισκόπου πόλεως Πόρτου, Ἀβουνδαντίου ἐπισκόπου πόλεως Πατέρνου, Ἰωάν-
 5 νου ἐπισκόπου πόλεως Ῥηγίου, ἐπεχόντων τὸν τόπον τῆς κατὰ τὴν πρεσβυτέραν
 Ῥώμην ὁσίας τῶν ἑκατὸν εἴκοσι πέντε θεοφιλῶν ἐπισκόπων συνόδου, τῶν καὶ δι' οἰκείων
 ὑπογραφῶν δηλουμένων ἐν τῇ γενομένῃ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Κωνσταντῖνον
 παρ' αὐτῶν ἀναφορᾶ, καὶ
- Θεοδώρου τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπι-
 10 σκόπου Ῥαβέννης Θεοδώρου
- Ἰωάννου ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης
 Βασιλείου ἐπισκόπου πόλεως Γορτύνης τῆς Κρητῶν νήσου
 Φιλαλήθους ἐπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἐφέσου
- 15 Θεοδώρου ἐπισκόπου πόλεως Τριμιθούντων ἐπέχοντος τὸν τόπον Ἐπιφανίου τοῦ θεοφι-
 λεστάτου ἀρχιεπισκόπου Κύπρου
- Σισινίου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Θράκης
 Πλάτωνος ἐπισκόπου Ἀγκύρας Γαλατίας
 Γεωργίου ἐπισκόπου Κυζίκου
- 20 Μαρίνου ἐπισκόπου Σάρδεων
- Πέτρου ἐπισκόπου Νικομηδείας
 Φωτίου ἐπισκόπου Νικαίας
- Ἰωάννου ἐπισκόπου Χαλκηδόνος
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Σίδης
- 25 Θεοδώρου ἐπισκόπου Μελιτηνῆς
- Ἰουστίνου ἐπισκόπου Τυάνων
 Ἀλυπίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν
 Κυπριανοῦ ἐπισκόπου Κλαυδιουπόλεως

 MT

 24 ἰωάννου ... σίδης *om.* T

 28 κλαυδιουπόλεως φρυγίας T¹

Theophane uenerabili atque sanctissimo archiepiscopo Theopoleos Antiochiae et
 Georgio relegioso presbitero monacho et apocrisario Theodori uenerabilis uicarii sedis
 Hierusolimorum
 Iohanne episcopo ciuitatis Portuensis, Habundantio episcopo ciuitatis Paternensis, Iohanne
 episcopo ciuitatis Regitanae, locum repraesentantibus sancti concilii antiquae Romae 5
 centum uiginti quinque deo amabilium episcoporum, qui etiam per subscriptiones suas
 declarantur in suggestione ab eis facta ad Constantinum piissimum principem, et
 Theodoro relegioso presbitero et locum agente Theodori uenerabilis archiepiscopi Rauennatis
 Iohanne episcopo Thessalonicensi 10
 Basilio episcopo ciuitatis Gurtinae insulae Cretae
 Philalithe episcopo Cesareae Cappadociae
 Theodoro episcopo Ephesi
 Theodoro episcopo ciuitatis Tremithuntorum, locum repraesentante Epiphanii deo amabilis archiepiscopi Cypri 15
 Sisinnio episcopo Heracliae Traciae
 Platone episcopo Ancyrae Galatiae
 Georgio episcopo Cyziceno
 Marino episcopo Sardeorum
 Petro episcopo Nicomediae 20
 Photio episcopo Niceae
 Iohanne episcopo Calcedonensi
 Iohanne episcopo Sidensi
 Theodoro episcopo Meleten<en>si
 Iustino episcopo Tyanensi 25
 Alippio episcopo Gangrorum
 Cypriano episcopo Claudiupoleos

VPG MNL

1 theophane] thephanae P stephano G atque] adque P sanctissimo archiepiscopo] sanctissimi
 archiepiscopi VP antiochiae] anthiociae V 2 georgio] georgium VP apocrisario] pochrisario
 V pochrisario P apocrisario MNL theodori] theodoro V theodoro P uenerabilis]
 uenerabili N 3 hierusolimorum] hierosolimorum G N hyerosolimorum L 4 iohanne] iahanne
 P ciuitatis¹ om. G M¹ ciritatis NL habundantio] abundantio P MN abundatio L
 iohanne] iohannis P 5 concilii] concilio P antiquae romae] atque romane L 6 centum uiginti
 quinque] centum XXV VP CXXV G M subscriptiones] suscriptiones P superscriptiones N
 8 theodoro ... agente om. G relegioso] religioso MNL agente] agentem VP theodori] theodoro
 VP theodori NL uenerabilis] uenerabili G N archiepiscopi] archiepiscopo VP 8–9
 rauennatis] reuennatis P 11 episcopo] episcopi VP gurtinae] gortinae G L 12 philalithe]
 philalithae P L philalithe G philalitho M cesariae] cesariae PG cappadociae] capadociae
 G M 14 repraesentante] repraesentantem VP epiphanii] ephiphanii P L epiphanius N
 14–15 amabilis] amabili N 16 sisinnio] sisinno N heracliae] heracleae M traciae] thraciae
 M 17 ancyrae] ancire G anquirae MNL 18 cyziceno] ciziceno NL 19 sardeorum]
 sardaeorum M sartieorum L 21 photio] potio V¹ fotio MNL niceae] niciae N nicee
 L 22 calcedonensi] calcedonensis G calcedonensi ML chalcedonensi N 23 sidensi]
 sidens; V sydensis G sindensi M 24 theodoro] teodori P meleten<en>si] mele VP
 meletensi G MNL 25 tyanensi] tyā VP tyanorum G tianensi M tranensi N 26
 alippio] alyppio P alipio MNL gangrorum] grangorum MNL

- Πολυεύκτου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως Καρίας
 Τιβερίου ἐπισκόπου Λαοδικείας Φρυγίας
 Κοσμά ἐπισκόπου Συνάδων
 5 Στεφάνου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας Πισιδίας
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Πέργης
 Θεοπέμπτου ἐπισκόπου Ἰουστινιανουπόλεως ἥτοι Μωκισσοῦ
 Ἰσιδώρου ἐπισκόπου Ῥόδου
 Σισινίου ἐπισκόπου Ἱεραπόλεως Φρυγίας
 10 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ταρσοῦ
 Μακροβίου ἐπισκόπου Σελευκίας Ἰσαυρίας
 Γεωργίου ἐπισκόπου Βυζίης Θράκης
 Ζαχαρίου ἐπισκόπου Λεοντουπόλεως Ἰσαυρίας
 Γρηγορίου ἐπισκόπου Μιτυλήνης
 15 Γεωργίου ἐπισκόπου Μιλήτου
 Σεργίου ἐπισκόπου Σηλυβρίας
 Ἀνδρέου ἐπισκόπου Μεθύμνης
 Θεογνίου ἐπισκόπου Κίου
 Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Εὐχαίτων
 20 Πέτρου ἐπισκόπου Μεσημβρίας
 Πέτρου ἐπισκόπου Σωζοπόλεως Θράκης
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Νύσσης
 Θεοδώρου ἐπισκόπου τῶν Βασιλικῶν Θερμῶν
 Γεωργίου ἐπισκόπου Καμουλιανῶν
 25 Ζωΐτου ἐπισκόπου Χριστουπόλεως Ἀσίας
 Πατρικίου ἐπισκόπου Μαγνησίας
 Ἀντωνίου ἐπισκόπου Ὑπαίπων

 MT

 1 πολυεύκτου *om.* T
 25 ζωΐτου] ζωΐτοῦ M

 12 βυζίης] βιζύης T
 βωΐτου T

16 σηλυβρίας] σίληβρίας T

22 νύσσης] νύσης T

Polieucto episcopo Myrorum Lyciae	
Theodoro episcopo Staurupoleos Chariae	
Tyberio episcopo Laodiciae Phrigiae	
Cosma episcopo Synadorum	
Stephano episcopo Antiochiaie Pisidiaie	5
Iohanne episcopo Pergensi	
Theopempto episcopo Iustinianupoleos siue Muccissi	
Hisidoro episcopo Rodi	
Sisinio episcopo Hierapoleos Phrigiae	
Theodoro episcopo Tarsensi	10
Macrobio episcopo Seleuciaie Hisauriae	
Georgio episcopo Biziae Thraciae	
Zacharia episcopo Leontopoleos Hisauriae	
Gregorio episcopo Mitilenensi	
Georgio episcopo Mileti	15
Sergio episcopo Silimbriae	
Andrea episcopo Methimnae	
Theognio episcopo Cii	
Epiphanio episcopo Euchaitorum	
Petro episcopo Mesembriae	20
Petro episcopo Sozopoleos Thraciae	
Iohanne episcopo Niseno	
Theodoro episcopo Imperialium Thermanum	
Georgio episcopo Chamulianensi	
Zoito episcopo Christopoleos Asiae	25
Patricio episcopo Magnisiae	
Antonio episcopo Ypeporum	

VPG MNL

1 polieucto] poleuctus VP	polyeuto M	myrorum] mirorum V	mirrorum M	lyciae]
luciaie VP N	latiae G	2 staurupoleos] stauropoleos MNL	chariae] cariae MNL	3
tyberio] tiberio MNL	laodiciae] laudiciae M	laoditie N	phrigiae] phrygie P	frigiae
MNL	5 antiochiaie] anthiociae V	antiotiae N	pisidiaie] pissydae G	pysidiaie MNL
6 iohanne] iohannis P	7 theopempto] teopempto M	iustinianupoleos] iustianupoleos P	iu-	
stinianopolis MN	muccissi] mucissi G	8 hisidoro] hysidero V	hisodero P	hysidoro G
M ¹ L	rodi] rodus VPG	9 sisinnio] sysinnio V	phrigiae] frigiae MN	10 theodoro]
theodori VP	episcopo] episcopi P	tarsensi] tharsensi NL	11 macrobio] macrabbio N	se-
leuciaie] saleuciaie VP	seleutiae G M	12 biziae] byziae M	thraciae] traciae VPG	thratiae
N	13 zacharia] zachariae VP	macaria N	leontopoleos] leuntopoleos G	lonthopoleos L
14 gregorio] georgio V N	mitilenensi] mitulensi V	mittilenensae G	mitilempsi M	milensi
N	mitilensi L	15 georgio] gregorio L	mileti] myleti N	mitilensi L
16 silimbriae]				
sylimbriae N	sylinbriae L	17 methimnae] metempne VPG	methinne L	18 theognio]
theogenio N	cii] centumduo NL	19 epiphanio] ephiphanio P	ephyphanio L	euchaito-
rum] eucaitorum L	21 thraciae] traciae P M	tratie N	22 niseno] nissenno MNL	23
thermarum] termarum L	24 georgio] georgi P	chamulianensi] camuliensi M ¹	camulianensi	
M ²	camulienensi N	25 zoito] zoyto P	christopoleos] christopolis ML	christopoli N
asiae] assiae P	26 patricio] patritio NL	27 antonio] antomi P ¹	antomio P ²	ypeporum]
ypeporum M	ippeporum N			

- Θεοδώρου ἐπισκόπου Περγάμου
 Στρατονίκου ἐπισκόπου Σόλων καὶ Τύχωνος ἐπισκόπου τοῦ Κιτίου, ἀμφοτέρων τῆς
 συνόδου τυγχανόντων τῆς φιλοχρίστου τῶν Κυπρίων νήσου
 Γενεσίου ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως
 5 Πλάτωνος ἐπισκόπου Κίνης
 Στεφάνου ἐπισκόπου Βηρινουπόλεως
 Ἀνδρέου ἐπισκόπου Μνίζου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως
 Ἰωάννου ἐπισκόπου <Φιλαδελφείας> [Φλαβιάδος]
 10 Θεοδώρου ἐπισκόπου Πραϊνέτου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου τοῦ Δασκυλίου
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἰουστινιανουπόλεως Γόρδου
 Μηᾶ ἐπισκόπου Καραλίας Παμφυλίας
 Καλλινίκου ἐπισκόπου Κολωνείας Ἀρμενίας
 15 Θεοδώρου ἐπισκόπου Βερίσσης
 Τιβερίου ἐπισκόπου Ἀμισσοῦ
 Σεργίου ἐπισκόπου Σινώπης
 Γεωργίου ἐπισκόπου Ἰουνουπόλεως
 Στεφάνου ἐπισκόπου Ἡρακλείας Πόντου
 20 Λογγίνου ἐπισκόπου Τίου
 Δομετίου ἐπισκόπου Πλουσιάδος
 Γεωργίου ἐπισκόπου Κρατίας
 Πλάτωνος ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως
 Σολομῶνος ἐπισκόπου Κλανέου
 25 Γεωργίου ἐπισκόπου Κώου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Ἐρίζων
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Μύνδου
 Πατρικίου ἐπισκόπου Ἰλούζων
 Πέτρου ἐπισκόπου Ἀππίας

 MT

2 στρατονίκου] στρατωνίκου T τοῦ *om.* M 9 <φιλαδελφείας>] [φλαβιάδος] MT 16 ἀμισσοῦ]
 ἀμινσοῦ M ἀμύσου T 17 σινώπης] σινότης T 18 Ἰουνουπόλεως] Ἰωνουπόλεως M 29
 ἀππίας] ἀπίας T

Theodoro episcopo Pergameno	
Stratonico episcopo Solorum et Tychone episcopo Citii, utrisque ex synodo exsistentibus	
Christo amabilis Cypriorum insulae	
Genesio episcopo Anastasiupoleos	
Platone episcopo Cinnae	5
Stephano episcopo Berinupoleos	
Andrea episcopo Mnizorum	
Iohanne episcopo Miletupoleos	
Iohanne episcopo [F<1>abiados] <Philadelphiae>	
Theodoro episcopo Praenetino	10
Iohanne episcopo Dascilii	
Theodoro episcopo Iustinianupoleos Gordi	
Mena episcopo Caraliae Pamphiliae	
Callinico episcopo Coloniae Armeniae	
Theodoro episcopo Uerissae	15
Tiberio episcopo Amissi	
Sergio episcopo Sinopino	
Georgio episcopo Iunopoleos	
Stephano episcopo Heracliae Ponti	
Longino episcopo Tiano	20
Dometio episcopo Plusiados	
Georgio episcopo <C>ratiae	
Platone episcopo Adrianupoleos	
Salomone episcopo Clanei	
Georgio episcopo Choensi	25
Iohanne episcopo Erizorum	
Iohanne episcopo Myndi	
Patricio episcopo Eluzorum	
Petro episcopo Appiae	

VPG MNL

1 pergameno] pergamenso VP	pergamensi G	2 stratonico] stranonico N	solorum] lororum
L tychone] thyacone G ¹	thycone G ² M	thicone N	tycone L episcopo citii om. M
citii] sitii P	ciz N ciiti L	synodo] syno VPG	sinodo M exsistentibus] existentibus
G MNL	3 amabilis] amabiles G	cypriorum] cipriorum N	4 anastasiupoleos] anastasiopoleos
G M	5 platone] platoni V	cinnae] cynne NL	6 episcopo berinupoleos] meletupolis N
berinupoleos] brinupoleos V	uerinupoleos MN	uerinupolus L	7 mnizorum] innizorum VPG
onizorum N	omnizorum L	8–9 miletupoleos ... episcopo om. N	8 miletupoleos] meletupoleos
ML	9 f<1>abiados] f<1>auizados MNL = <philadelphiae>	10 praenetino] praenetico M	11
dascilii] dasilii M	daschilii L	12 episcopo om. G	iustinianupoleos] iustanianupoleos P
iustinianopolis MNL	gordi] gurdii M	gurdii L	13 mena] menae VPG
panphiliae N	14 callinico] callinoco VP	gallinico M	calinico NL
sinopio G ¹ ras.	15 uerissae] birisse V	binisse P	byrissae G
17 sinopino] synopio G	synopino MN	18 iunopoleos] iunupoleos VP	inunopoleos N
heracliae] haeracliae P	heraciliae G	20–21 tiano ... episcopo om. N	21 episcopo] episcopi
VP	22 <c>ratiae] gratiae VPG MNL	23 adrianupoleos] aidrianupoleos VP (a-ai)	adrianopoleos
ML	adrianopolis N	24 salomone] solomone G	26 erizorum] herizorum MNL
mindy MNL	28–637,1 episcopo ... alexandro om. L	28 eluzorum] euluzorum N	29 petro]
alexandro M	appiae] apiae M		

- Ἀλεξάνδρου ἐπισκόπου Νακολίας
 Δομετίου ἐπισκόπου Πρυμνισσοῦ
 Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Βαράτης
 <Θεοδοσίου> ἐπισκόπου Ψιβίλων
- 5 Πάυλου ἐπισκόπου Σωζοπόλεως Πισιδίας
 Πλουσιανοῦ ἐπισκόπου τοῦ Συλλέου
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ
 Δημητρίου ἐπισκόπου Τίνου
 Στεφάνου ἐπισκόπου Πάρου
- 10 Γρηγορίου ἐπισκόπου Καντάνου
 Ἰωάννου ἐπισκόπου Λάππης
 Εὐλαλίου ἐπισκόπου Ζηνωνουπόλεως
 Κωνσταντίνου ἐπισκόπου Δαλυσάνδου
 Θεοδώρου ἐπισκόπου Ὀλβης
- 15 Γεωργίου πρεσβυτέρου καὶ μοναχοῦ μονῆς τῶν Ῥενάτης διακειμένης ἐν τῇ πρεσβυτέρᾳ
 Ῥώμῃ
 Κόνωνος καὶ Στεφάνου πρεσβυτέρων καὶ μοναχῶν μονῆς ἐπιλεγομένης Δόμου Ἀρσικίας
 διακειμένης ὡσαύτως κατὰ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην.
- 20 Καθεσθέντων τε τῶν ἐνδοξοτάτων πατρικίων καὶ ὑπάτων καὶ πάντων τῶν ὁσιωτάτων
 καὶ θεοφιλῶν ἐπισκόπων κατὰ τάξιν ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Τρούλλου σεκρέτῳ, προκειμένων ἐν
 μέσῳ τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐαγγελίων, Κωνσταντῖνος
 ὁ θεοσεβέστατος ἀρχιδιάκονος τῆς ἐνταῦθα ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς
 μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πριμμικήριος τῶν θεοσεβεστάτων νοταρίων τοῦ ἁγιωτάτου πα-
- 25 τριάρχου τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως Γεωργίου εἶπεν·

 MTO(20)

1 νακολίας] νακολείας M 4 theodosia = <θεοδοσίου>]
 [θεοδώρου] MT 6 τοῦ συλλέου] συλαίου M τοῦ συλλέου T 7 ναζιανζοῦ] νανζιανζοῦ T
 10 καντάνου] καντανοῦ M 12 ζηνωνουπόλεως] ζηνουπόλεως M 20 καθεσθέντων inc. O (cf. 628,25)
 21 τρούλλου] τρούλφ O 22 μέσῳ] μέσων O 23 ἀρχιδιάκονος] διάκονος O¹ 24 πριμμικήριος]
 πριμμικήριος T

Alexandro episcopo Nacolias
 <Dometio> episcopo Pr<i>m<n>issi
 Constantino episcopo Barattis
 Theodosio episcopo Psibilorum
 Paulo episcopo Sozopoleos Pisidiae 5
 Plusiano episcopo Silleno
 Theodoro episcopo Nazianzeno
 Demetrio episcopo Tinni
 Stephano episcopo Pari
 <Gregorio> episcopo Cantani 10
 Iohanne episcopo Lappis
 Eulalio episcopo Zenonupoleos
 Constantino episcopo Dalisandeno
 Theodoro episcopo Olbis
 Georgio presbitero et monacho monasterii Renati, quod situm est apud antiquam Romam 15
 Conone et Stephano presbiteris et monachis monasterii quod appellatur Domus Arsicia,
 quod situm est similiter apud antiquam Romam.

Residentibus quoque gloriosissimis patriciis et consulibus et omnibus uenerabilibus ac
 deo amabilibus episcopis per ordinem in eodem secretario Trulli, prepositis in medio 20
 sacrosanctis et immaculatis Christi dei nostri euangelis, Constantinus deo amabilis
 diaconus huius sanctae dei catholice et apostolice magne ecclesiae et primicerius deum
 colentium notariorum Georgii sanctissimi patriarchae huius a deo conseruandae regiae
 urbis dixit:

VPG R(19) MNL

1 alexandro] iohanne M nacolias] nicolias NL 2 δομετίου = <dometio>] iohanne VPG MNL
 πρὸς μὴνισσῶν = pr<i>m<n>issi] promissi VPG MNL 3 barattis] banattis VP barnatis G baratis
 N baractis L 4 theodosio] theodosio N episcopo] episcopi VP psibilorum] sibsibilorum
 V ypsibilorum P ypsidilorum G sybulorum M¹ psybulorum M² 5 pisidiae] pysidia
 M psidie N psydie L 6 plusiano] plusiado N silleno] sylleo NL 7 nazianzeno]
 nazyanzeno V nazianteno G nazianzenon NL 8 demetrio] dometio L tinni] tynni PG
 thinni MNL 9 pari P² add. pari georgio episcopo pari VPG 10 γρηγορίου = <gregorio>]
 georgio VPG MNL 11 lappis] lapcis V¹ lapsis V²PG 12 zenonupoleos] zenupoleos VPG
 zynupoleos M¹ zynunopoleos M² zinunopoleos NL 13 dalisandeno] dalisandi G dalin-
 sandeno M 15 presbitero] episcopo N monacho] manacho N monaco L apud] apud
 V 16 conone] canone PG M stephano] sthepano V quod appellatur] quam VP (!) quod
 cognominatur G qui appellatur MN arscia] arsciae V arsitia G N arscicia L 17
 quod ad situm G apud] apud VG¹ VP add. marg.: romam .II. 19 residentibus] resedentibus
 inc. R (629,11) esidentibus N quoque] que VP quoquae N gloriosissimis] gloriosissimus
 P gloriosissimi N¹ patriciis] patris VP patriarchiis L uenerabilibus] sanctissimis N
 ac] et NL 21 sacrosanctis] sacris sanctis G sacrosanctis et immaculatis] et immaculatis sacrosanctis
 VP sacrosanctis immaculatis ML christi om. G euangelis christi dei nostri L deo om.
 VP 21 diaconus] dyaconus R diacono N dei catholice et apostolice magne ecclesiae] magnae
 dei ecclesiae VP ML magnae ecclesiae G 23 deum colentium] deo colentium R deo amabilium
 N

- Ἐν εἰδήσει τυγχάνει ἡ τε ὑμετέρα ἐνδοξότης καὶ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ὑμῶν σύνοδος, ὡς κατὰ τὴν εἰκάδα ὀγδόην τοῦ διελθόντος Μαρτίου μηνὸς προηνέχθησαν παρὰ Γεωργίου τοῦ θεοσεβαστάτου διακόνου καὶ χαρτοφύλακος τῆς ἐνταῦθα ἁγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας διάφοροι λίβελλοι καὶ ἕτερα δογματικὰ χαρτῶα συντάγματα καὶ βίβλοι διάφοροι, ἅτινα καὶ ἐκ διαλαλιᾶς τῆς ὑμετέρας ἁγίας καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου ἀφανισμῷ παρεδόθησαν. μέμνηται δὲ πάντως ἡ ὑμετέρα ἐνδοξότης καὶ ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ὑμῶν σύνοδος, ὡς ἐν τοῖς ἤδη κεινημένοις προεκομίσθησαν ἐκ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως δύο ἐν σώμασι βιβλία τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου μετὰ τὴν γενομένην ἀνάγνωσιν τῶν λοιπῶν συνόδων· καὶ ὡς ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ ἐν προοιμίῳ εὑρέθησαν τρεῖς τετράδες ἀνεπίγραφοι κείμενοι, διαγορεύουσαι τὸν λεγόμενον Μηνᾶ λόγον πρὸς Βιγίλλιον τὸν τηνικαῦτα πάπαν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, ὃν ἠτιάσαντο οἱ τοῦ μέρους Ἀγάθωνος τοῦ ἁγιωτάτου πάπα τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, λέγοντες πλαστὸν ὑπάρχειν, καὶ ὡς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τοιοῦτου βιβλίου, ἀναγινωσκομένου καὶ τοῦ δευτέρου βιβλίου τῆς αὐτῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου εὑρέθησαν οἱ λεγόμενοι δύο λίβελλοι Βιγιλίου πρὸς τε Ἰουστινιανὸν τὸν ἐν εὐσεβεῖ τῇ λήξει γενόμενον βασιλέα καὶ Θεοδώραν τὴν γενομένην αὐγούστην, εἰς οὓς λιβέλλους οἱ τοῦ αὐτοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ὑπέκρουσαν λέγοντες, ὅτι καὶ οἱ τοιοῦτοι λίβελλοι φάλσοι ὑπάρχουσι καὶ ὡς ἠτήσαντο τὰ τοιαῦτα βιβλία εὐκαίρως ἀνακριθῆναι, καὶ ὑποβάλλομεν πρὸς τὸ παριστάμενον.
- 20 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·
 Τέως ἡ πρόσφορος τῶν ἤδη πραχθέντων γενέσθω ἀνάγνωσις.
 Καὶ ἀνεγνώσθησαν.
 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·

MTO

7 ὡς M <i>add.</i>	πατριαρχείου] πατριαρχίου T	8–9 πέμπτης καὶ οἰκουμενικῆς συνόδου O	10
εὑρέθησαν] ηὐρέθησαν T	11 βιγίλλιον] βιγίλιον T	12 τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου <i>om.</i> M	15
εὑρέθησαν] ηὐρέθησαν T	βιγιλίου] βιγιλίου T	16 θεοδώραν] θεοδόραν T	17 ὑπέκρουσαν]
ἀπέκρουσαν T	τοιοῦτοι] τοιοῦ M		

Notionem habet tam uestra gloria quamque sanctum et uniuersale uestrum concilium, quod per uicesimam octauam transacti Marci mensis prolati sunt a Georgio deo amabili diacono et chartophilace huius sanctae magnae dei ecclesiae diuersi libelli aliaque opuscula dogmatica chartacia et libri diuersi, quae et sunt per interlocutionem uestri sancti et uniuersalis concilii in perditum tradita. memor quoque est per omnia tam uestra gloria quamque sanctum et uniuersale uestri concilium, quod in antelatis prolati sunt ex uenerabili patriarchio huius a deo conseruandae regiae urbis duo libri in membranis sancti quinti concilii <post>quam facta est lectio ceterorum conciliorum, et quia in primordiis primi libri tres quaterniones inuenti sunt positi insuperscripti, astruentes libellum, qui dicitur Menae ad Uigilium, tunc temporis papa antiquae Romae, quem et accusauerunt qui a parte sunt Agathonis sanctissimi papae apostolicae sedis antiquae Romae, dicentes falsum eum esse, et quia post lectionem huiusmodi libri, dum legeretur etiam secundus liber eiusdem sancti quinti concilii, inuenti sunt duo libelli, qui dicebantur Uigilii ad Iustinianum quondam diuae memoriae imperatorem et Theodorum, quae fuit augustam, in quibus libellis qui apostolicae sedis sunt ΥΠΕΚΡΟΥCΑΝ opposuerunt dicentes, quod hii libelli falsi exsistunt et quod poposcerent eosdem libros oportune retractari, unde suggerimus ad quod placuerit.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Interim oportuna fiat de antelatis lectio.

Et relecta sunt.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

VPG C(10)R MNL

1 notionem] notationem M uestrum] uestrae VP om. G uestri NL concilium] conciliauit VP
 2 uicesimam octauam] XXVIII diem R octauam] VIIIam G octaua N marci] marci VP
 martii RG MN mensis] mens V menses P deo amabili] uenerabili G
 amabili] amabile P R NL 3 chartophilace] chartpl V cartofilax R cartophilace G L
 cartophilace M cartophilace N aliaque] alique P¹ 4 dogmatica] dogmata G chartacia] chartatia P N
 carthatia G cartacia R M carthacia L et² om. VP² interlocutionem] interlocutionem N¹
 uestri] uestrae VP nostri L 5 uniuersalis] uniuersali G perditum] predictum G
 est] et NL 5 – 6 tam uestra gloria per omnia G 6 uniuersale] utile R uniuersalis N
 uestri] uestrum RG in om. N antelatis] atelatis G¹ 7 urbis V add. membranis] membrani G
 membranis L 8 quinti] quintini V¹ μετὰ = <post>quam] quam VPG R MNL
 9 primi libri] om. VPG libri primi MNL tres] III G L tercia N insuperscripti] insuperscripto M¹
 10 menae] mene R NL tunc] tunc P temporis] t.mporis P¹ ras. papa] papam RG
 papae M pape NL antiquae inc. C (cf. 597,8) et om. L 11 agathonis] agatonis R L
 sanctissimi] sanctissime VP sedis] sedi G¹ 12 quia] quae N lectionem] leccionem V
 legeretur] relegeretur N 12 – 13 etiam ... liber G ponit post: concilii 13 dicebantur] dicebatur P
 decebantur R 14 quondam] quodam VP C diuae] diuina V diuinae PG R M
 quae] qui P N fuit om. G augustam] agustam PG augusta ML 15 ΥΠΕΚΡΟΥCΑΝ] ΥΠΕΚΡΟΑCΑΝ VPG C
 yriekpoacan R YaTΕRPECa N M YITERPOCAN N YITeRPOC L
 opposuerunt] obposuerunt C 15 – 16 quod et hii P¹ 16 hii] hi G MNL libelli hi L
 falsi] fal P¹ exsistunt] existunt PG R MNL poposcerent] poposcerint MNL libros] liber N
 retractari] tractari L 17 quod uobis placuerit V 18 dixerunt] dix̄r V d̄d P P
 dixit G 19 – 21 interim ... dixerunt om. G 20 relecta] relecta P 21 gloriosissimi] gloriosissimo P¹
 dixerunt] dix̄r V d̄d P

Δέον τὰ δύο ἐν σώμασι βιβλία τῆς ἀγίας πέμπτῃς συνόδου, ἅπερ καὶ ἤδη παρὰ Γεωργίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ χαρτοφύλακος ἐπεδόθησαν, καὶ αὐθις εἰς μέσον ἀχθῆναι δι' αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀκριβέστερον διαγινῶναι ἡμᾶς, εἰ κατὰ τὰ ἐπιμνησθέντα παρὰ τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἀγιωτάτου πάπα τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγάθωνος ταῦτα ἐφαλσεύθησαν· ὡσαύτως δὲ προενεχθῆναι καὶ τὸ χαρτῶν αὐθεντικὸν εἰλιτάριον τῆς ἐβδόμης πράξεως τῆς λεχθείσης ἀγίας πέμπτῃς συνόδου πρὸς τὸ καὶ αὐτὸ κανονίσει ἡμᾶς καὶ δεόντως ἀνακρίναι, εἰ ἀνεπιβούλευτον μεμένηκε.
Καὶ προηνέχθησαν τὰ αὐτὰ δύο ἐν σώμασι βιβλία καὶ τὸ χαρτῶν εἰλιτάριον παρὰ τοῦ αὐτοῦ θεοσεβεστάτου χαρτοφύλακος Γεωργίου.

10 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Λεγέτω Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ τῆς ἐνταῦθα ἀγιωτάτης τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, εἰ τὰ προκομισθέντα δύο βιβλία καὶ τὸ χαρτῶν εἰλιτάριον αὐτὰ εἰσὶν, ἅπερ ἤδη προεκόμισε.

Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ εἶπεν·

15 Ἀσφαλῶς, δέσποτα, ταῦτά εἰσι τὰ δύο τεύχη τὰ φέροντα τὰ πεπραγμένα τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς πέμπτῃς συνόδου καὶ τὸ τομάριον τῆς ἐβδόμης αὐθεντικῆς πράξεως τῆς αὐτῆς ἀγίας πέμπτῃς συνόδου, καθ' ὃν τρόπον αὐτὰ καὶ ἤδη προεκόμισα. ἀκριβέστερον δὲ ἀναζητήσας ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου εὔρον καὶ ἑτέραν χαρτῶν βίβλον τῆς αὐτῆς πέμπτῃς συνόδου, ἦντινα καὶ ἐπιφέρομαι, καὶ εἰ παρίσταται τῇ ἀγίᾳ
20 ὑμῶν συνόδῳ, κελεύσατε ταύτην προκομίσαι μέ.

ΜΤΟ

1 δύο ... ἤδη M *ponit post* 2: χαρτοφύλακος 5 εἰλιτάριον] εἰλητάριον M 6 ἐβδόμης] θ' Ο
συνόδου καθ' ὃν τρόπον αὐτὰ καὶ ἤδη προεκόμισα πρὸς Ο (cf. 640,17) 8 τὸ *om.* M εἰλιτάριον]
εἰλητάριον M 10 εἶπον + 638,21–23 τέως ... ἐνδοξότατοι T *add. et del.* 11–12 τῆς ... ἐκκλησίας
om. Ο 12 εἰλιτάριον] εἰλητάριον M 13 ἅπερ καὶ ἤδη T 14 ὁ ... χαρτοφύλαξ *om.* Ο 15
τὰ πεπραγμένα Ο *ponit post*: 16 συνόδου 16 τομάριον] εἰλητάριον M 18 εὔρον] ἡῦρον T
χαρτῶν] χαρτῶν T

Oportet duos membranatos libros sancti quinti concilii, qui iam a Georgio deo amabili diacono et chartophilace porrecti sunt, <et> iterum ab eo ad medium deducantur, uti scrupulosius cognoscamus, si, iuxta quae memorauerunt locum repraesentantes Agathonis sanctissimi papae antiquae Romae, haec infalsata sunt; similiter autem proferri et uolumen chartatium autenticum septimae actionis praefati sancti quinti concilii, quatenus etiam 5 <id> consideremus et competenter retractemus, si inmutilatum permansit. Et prolati sunt idem duo membranatii libri et uolumen chartacium ab eodem Georgio deo amabili chartophilace.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Edicat Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax sanctae huius magnae dei 10 ecclesiae, si libro duo, qui prolati sunt et chartacium uolumen ipsa sunt, quae dudum protulerat.

Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax dixit:

Pro certo, domni, hii sunt duo codices, qui continent acta sancti quinti uniuersalis concilii et tomus septimae authenticae actionis eiusdem sancti quinti concilii, quemad- 15 modum ea etiam dudum protuleram. subtilius autem in bibliotheca uenerabilis patriarchii scrutatus inueni et alium chartacium librum eiusdem sancti quinti concilii, quem et defero, et si uidetur sancto uestro concilio, iubeat hunc me proferre.

VPG CR MNL

1 duos] duo VP N membranatos] membranatus CR membranticos G membranaciorum N
menbranacios L georgio] georgium VP amabili] amabile CR amabilis N 2 chartophi-
lace] carthofilace C cartofilace R carthophilace G cartophylace M cartophilace L
καί = <et>] [ut] VPG CR MNL ad] in MNL medium] medio L deducantur] adducantur
VPG uti] ut VP utin CRG 3 scrupulosius] scrupolosius P scropulosius G cognu-
scamus] agnoscamus R cognoscamus G MNL iuxta] iusta L repraesentantes] sepresentantes
P agathonis] agathon VP agatonis R L 4 antiquae G bis romae om. G autem]
hoc G 5 chartatium] chartacium P carthatium CG cartacium R ML autenticum]
authenticum P autheticum G 6 αὐτὸ = <id> om. VPG CR MNL consideremus] consideramus
L¹ competenter] competenter L retractemus] res hactenus M si inmutilatum] summitilatum
L inmutilatum] immutilatum P M 7 prolati] prolata L membranatii] membranacii P MN
menbranacii L chartacium] carthacium V L carthatium G cartacium CR M chartatium
N 8 amabili] amabile CR amabili diacono et G amabili et chartophilace VG charto-
philace] chart V chantophilace P carthofilace C cartofilace R carthophilace G L
cartophylace M 9 dixerunt] δῆλ V 10 diaconus] dyaconus R diacono N chartophilax]
chartplx V carthofilax C cartofilax R carthophilax G L cartophylax M cartophilax
N sanctae om. L huius sanctae magnae R N dei om. VPG CR 11 chartacium] cartacium
C M carthatium G chartatium N carthacium R L dudum] duplum R 12 protu-
lerat] protulerunt M¹ protulerant N prolata sunt ab eo L 13 amabilis] amabiliter G¹
diaconus] dyaconus R diacono N chartophilax] chartl V chartofilax P carthofilax CR
carthophilax G L cartophylax M carthophilax N 14 domni] domini PG C MNL hii sunt
duo N bis continent] continent C sancti om. G quinti ac uniuersalis G 15 et tomus ...
concilii om. L tomus] thomus G thomum C¹R M tomum C² N authenticae] autenticae
CR M² 15–16 quemadmodum] quemammodum P 16 ea] om. CR eam ML etiam N
etiam dudum] et iamdudum C protuleram] postuleram V¹ postuleram V²P autem] hoc G
bibliotheca] biblioteca C¹ ML bibliotheca R patriarchii] patriarchae C¹ 17 scrutatus]
scrutatus G scrutati sunt M crucinatus L inueni] inuini C chartacium] chartatium P
N cartacium CR M carthatium G carthacium L sancti om. M quinti om. L
et² om. G 18 uestro] uestri NL hunc] hun P huic C NL huc M proferre] proferere
P

Ἡ ἀγία σύνοδος εἶπεν·

Ἦνπερ μετὰ χειρὰς ἔχειν διεξήλθε χαρτῶαν τῆς ἀγίας πέμπτῃς συνόδου βιβλὸν Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ τοῦ ἐνταῦθα εὐαγοῦς πατριαρχείου πρὸς ἀντιβολὴν τῶν ἤδη προκομισθέντων δύο ἐν σώμασι βιβλίων προκομιζέτω.

5 Καὶ προκομίσθησαν.

Ἡ ἀγία σύνοδος εἶπε·

Παρελθέτω εἰς μέσον Γεώργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ καὶ τῶν προκειμένων ἀχράντων <Χριστοῦ> τοῦ θεοῦ ἡμῶν εὐαγγελίων ἐφαπτόμενος πληροφορησάτω ἡμᾶς, εἰ ταῦτα τὰ προδηλούμενα δύο βιβλία καὶ τὸ εἰλιτάριον, ὃν τρόπον εὔρεν

10 αὐτὰ καὶ παρέλαβεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου, οὕτως καὶ νῦν εἴσι.

Καὶ ἀψάμενος τῶν προκειμένων ἀχράντων τοῦ θεοῦ εὐαγγελίων ὁ αὐτὸς θεοσεβέστατος διάκονος καὶ χαρτοφύλαξ Γεώργιος εἶπε·

Μὰ τὰς ἀγίας δυνάμεις ταύτας καὶ τὸν θεὸν τὸν λαλήσαντα δι' αὐτῶν σὺν ἀληθείᾳ, ταῦτα τὰ δύο ἐν σώμασι βιβλία τῆς ἀγίας πέμπτῃς συνόδου καὶ τὸ εἰλιτάριον τῆς ἐβδόμῃς

15 πράξεως τῆς αὐτῆς ἀγίας πέμπτῃς συνόδου, καθὼς καὶ ἤδη προηνέχθησαν καὶ προεκομίσθησαν, οὕτως καὶ νῦν τυγχάνουσιν ἀκριβῶς, ὥς καὶ ἤδη αὐτὰ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου εὔρον καὶ παρέλαβον, καὶ οὔτε προσετέθη ἐξ ἑμοῦ τί ποτε, οὔτε ὑψηρέθη, οὔτε εἰδήσει μου ἐξ οἰουδήποτε τινος τῶν πάντων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος εὔρεθ' ἐν παρ' ἑμοῦ ἐν τῇ αὐτῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου χαρτῶν βιβλίων

20 τῆς αὐτῆς ἀγίας πέμπτῃς συνόδου οὕτως ἐστί, καθὼς ἐκεῖσε εὔρεθη ἀποκείμενον.

MTO

3	διάκονος καὶ <i>om.</i> Ο	τοῦ ... πατριαρχείου <i>om.</i> Ο	7	μέσον ὁ αὐτὸς γεώργιος Ο	ὁ ...
	χαρτοφύλαξ <i>om.</i> Ο	8 christi = <χριστοῦ> <i>om.</i> MTO		9 εἰλιτάριον] εἰλητάριον Μ	εὔρεν]
	ἦῤρεν Τ	10 οὕτως] οὕτω Ο		12 διάκονος καὶ <i>om.</i> Ο	γεώργιος <i>om.</i> Ο
	εἰλητάριον Μ	15 ἀγίας <i>om.</i> Μ		πέμπτῃς] ε' Ο	14 εἰλιτάριον]
	Μ	19 αὐτῇ <i>om.</i> Ο		πατριαρχείου] πατριαρχίου Τ	17 εὔρον] ἦῤρον Τ
				20 ἐστί <i>om.</i> Ο	εὔρεθη] ἠῤρέθη Τ
					18 ὑψηρέθη] ὑφαιρέθη

Sanctum concilium dixit:

Librum chartacium, quem Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax huius uenerabilis patriarchii prae manibus gerere prosecutus est, sancti quinti concilii proferat ad conferendum cum duobus membranatiis libris iam ab eo prolatis.

Et prolati sunt.

5

Sanctum concilium dixit:

Transeat in medium Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax tactisque praepositis sacrosanctis Christi dei nostri euangelis satisfaciat nobis, si praesignati hii duo libri et uolumen, quomodo ea inuenit et in bibliotheca uenerabilis patriarchii percepit, ita etiam nunc sunt.

10

Tangens igitur preposita sacrosanta dei eloquia idem deo amabilis diaconus et chartophilax Georgius dixit:

Per istas sanctas uirtutes et deum, qui locutus est per eas, cum ueritate hii duo libri membranatii sancti quinti concilii et uolumen septimae actionis eiusdem sancti quinti concilii, iuxta quod iam et excussi sunt et prolati, ita etiam nunc manifeste sunt, sicut et pridem ea in bibliotheca uenerabilis patriarchii inueni atque suscepi, et neque additum est quicquam a me neque subtractum neque per me neque cum scientia mea a quocumque omnium, sed et liber chartacius eiusdem sancti quinti concilii, qui in praesentia mea inuentus est in eadem bibliotheca uenerabilis patriarchii, ita est, sicut ibidem inuentus est depositus.

20

VPG CR MNL

2 chartacium] cartacium CR M carthacium G carthacium L carthacium dixit quem G¹
 diaconus] dyaconus R diacono N chartophilax] chartpl V chartafilax P carthofilax CR
 carthophilax G L cartophylax M cartophilax N 3 patriarchii] patriarchi VP 4 duobus]
 duabus NL membranatiis] membranaciis C M menbranaciis NL prolatis] prolati sunt L
 5 et ... sunt *om.* L 7 diaconus] dyaconus R diacono N chartophilax] chart V char P
 carthofilax C cartofilax R carthophilax G L cartophylax M cartophilax N 7–8
 praepositis] propositis N 8 sacrosanctis] sacrosancti N christi *om.* N euangelis] euuangelis
 L praesignati] prosignati CR hii] hi G M 9 libri] liber N bibliotheca] biblioteca M
 bibliotheca huius uenerabilis R uenerabilis] uenerabili V uenerint L patriarchii] patriarchi G
 N percepit] precepit R percepi G percepit ita] comperta L 10 etiam qui nunc N
 11–12 M *arg.*: satisfactio altera georgii N *arg.*: iuramentum 11 idem] id est N diaconus]
 dyaconus R diacono N chartophilax] chart V char P carthofilax CR carthophilax
 G L cartophylax M cartophilax N 13 locutus] loquutus P hii] hi PG MNL 14
 membranatii] membranacii PG M menbranacii L membranatii libri sancti VPG C membranacii
 librum sancti MNL quinti ... sancti *om.* L quinti] quintini G¹ 14–15 concilii quinti L
 15 et¹ *om.* G NL M² *add.* prolati sunt ita L¹ ἀκριβῶς = manifeste manifeste] manifesta
 C¹R 16 bibliotheca] uibliothica P biblioteca R ML uenerabilis] uenerabili N inueni
om. R N suscepi] suscepti R 16–17 additum ... neque² *om.* C¹R (C² *add.*) 17 est *om.* L
 quicquam] quiquam C²G subtractum] subtrahe eum V subtrate cum P neque² *om.* C²
 neque³] nequae P cum scientia] constientia C inconstientia R conscientia MNL quo-
 cumque] quoque CR NL quoquam M 18 omnium] hominum M chartacius] chartatius V
 cartatius CR carthacius G cartacius M chartacium N carthacium L concilii quinti
 L 19 est¹ C² *add. unc.* bibliotheca] uibliothica P biblioteca M bibliotheca L ue-
 nerabilis M² *add.* patriarchii] patriarchi G ita est] inest CR N ita G sicut] sic.ut N
 ras.

Καὶ ἀναστάντες οἱ τῆς ἁγίας συνόδου θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι καὶ ἐν χερσὶ λαβόντες τὰ τε εἰρημένα δύο ἐν σώμασι βιβλία καὶ τὸ χαρτῶν εἰλιτάριον, καὶ ἀκριβῶς τοῖς κατηγορηθεῖσιν ἐν αὐτοῖς τόποις κατεπισκῆψαντες καὶ ἀντιβαλόντες αὐτὰ πρὸς τὸ χαρτῶν βιβλίον τὸ ἐπὶ τοῦ παρόντος προκομισθὲν ὑπὸ Γεωργίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ χαρ-
 5 τοφύλακος, ἔτι μὴν καὶ πρὸς ἕτερα ἀρχαῖα χαρτῶα βιβλία τῆς αὐτῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου, εἶπον·

Τοῖς προκομισθεῖσι δύο ἐν σώμασι βιβλίοις παρὰ Γεωργίου τοῦ θεοσεβεστάτου διακόνου καὶ χαρτοφύλακος τῆς ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει ἁγίας τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τῷ χαρτῶω εἰλιταρίῳ τῆς ἐβδόμης πράξεως τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου ἀκριβῶς
 10 ἐπισκῆψαντες κατὰ τὴν γενομένην αἴτησιν παρὰ τῶν ἐπεχόντων τὸν τόπον τοῦ ἁγιοτάτου πάπα τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἀγάθωνος, καὶ ταῦτα ἀντιβαλόντες μετὰ τε τοῦ ἀρτίως προκομισθέντος χαρτῶου συνοδικοῦ βιβλίου καὶ ἐτέρων ἀρχαίων χαρτῶν βιβλίων τῆς αὐτῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου, καὶ εὐρηκότες τὰ αὐτὰ
 15 ἑαυτοῖς, προσθήκας δὲ ἔχοντα τὸν τε λεγόμενον Μηνᾶ πρὸς Βιγίλλιον λόγον καὶ ἀπὸ Βιγιλίου λιβέλλους ὥσανεῖ δύο πρὸς τε Ἰουστινιανὸν τὸν τῆς θείας λήξεως γενόμενον βασιλέα καὶ τὴν αὐτοῦ σύμβιον Θεοδώραν, ἐν οἷς λιβέλλοις ἔδοξε καὶ ἀναθεματίζειν Θεόδωρον τὸν Μομφουεστίας ἐπίσκοπον καὶ τὴν λεγομένην Ἰβὰ ἐπιστολὴν καὶ τὰ συγ-
 20 ῥάμματα Θεοδωρίτου τὰ κατὰ τῶν δώδεκα κεφαλαίων τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου τοῦ τῆς Ἀλεξανδρέων γενομένου ἐπισκόπου δογματικῶς τε τῷ δοκεῖν ὀρίζειν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ λέξεως οὕτως· „Ἀναθεματίζομεν δὲ καὶ Θεόδωρον τὸν Μομφουεστίας γενόμενον ἐπίσκοπον

21 – 646,3 cf. Conc. oec. V, ACO IV 1, p. 187,28 – 32; p. 188,11 – 15; Conc. oec. VI, ACO ser. II, vol. II 1, p. 42, 17 – 20.

ΜΤΟ

2 τε *om.* Ο εἰλιτάριον] εἰλητάριον Μ 3 τὸ *om.* Μ 4 διακόνου καὶ *om.* Ο 5 χαρτῶα
 ἀρχαῖα Τ αὐτῆς *om.* Μ 7–8 διακόνου καὶ *om.* Ο 8 τῆς ... ἐκκλησίας *om.* Ο 9 τῷ *om.*
 Τ εἰλιταρίῳ] εἰληταρίῳ Μ τῆς² ... συνόδου *om.* Ο 14 εἰλιτάριον] εἰλητάριον Μ 15
 ἑαυτοῖς] αὐτοῖς ΜΤ λεγόμενον *om.* Μ βιγίλλιον] βιγίλιον Τ 16 βιγιλίου] βιγιλίου Τ
 ὥσανεῖ] ὡς ἂν οἱ Τ 18 μομφουεστίας] μοψουεστίας Τ ἰβὰ] ἰβᾶ Τ τὰ] τοῦ Τ 20 τῷ] τὸ
 Τ 21 μομφουεστίας] μοψουεστίας Τ

Et surgentes reuerentissimi episcopi eiusdem sancti concilii assumentesque in manibus tam praedictos duos libros membranacios et uolumen chartatium accurateque eadem loca inspicientes, quae accusata sunt eaque conferentes cum chartatio libro, quem in recenti protulerat Georgius deo amabilis diaconus et chartophilax nec non et cum aliis antiquis chartatiis libris eiusdem sancti quinti concilii, dixerunt:

Hos duos libros in membranis, qui prolati sunt a Georgio deo amabili diacono et chartophilace huius sanctae magnae regiae urbis ecclesiae, et uolumen chartatium septimae actionis sancti quinti concilii diligenter considerantes secundum quod poposcerunt locum repraesentantes Agathonis sanctissimi papae apostolicae sedis antiquae Romae, et haec conferentes tam cum nunc prolato sinodico chartacio libro quamque cum aliis libris antiquis chartaciis eiusdem sancti quinti concilii, et inuenientes eosdem duos membranacios libros et uolumen chartatium septimae actionis sibimet quidem consonantes, adiectiones uero habentes tam librum qui dicitur Menae ad Uigilium et a Uigilio quasi duos libellos ad Iustinianum diuae memoriae quondam imperatorem et Theodoram eius coniugem, in quibus libellis ei placuit et anathemare Theodorum Mompsuestiae episcopum et epistolam quae dicitur Hibae et scripta Theodoriti contra duodecim capitula sanctae memoriae Cyrilli Alexandriae quondam episcopi dogmatice, quae putauit his sermonibus definire:

VPG CR MNL

1 et surgentes] exsurgentes R reuerentissimi] uenerabiles L sancti *om.* G sancti quinti concilii
MNL (!) assumentesque] adsummentisque C¹ adsummentesque C² 1–2 in ... accurateque *om.*
G 2 praedictos] praedictus N¹ duos codices libros L¹ membranacios] membranacios VP
membranacios R membranacios N membranacios L uolumen] bolumen P chartatium]
carhacium C¹ carthacium C² cartacium M carthacium R L accurateque] accusateque
VPG (!) accurateque C 3 inspicientes] inspicienter P NL insipienter CR inspicierent L¹
accusata] acusata G accusati N eaque] atque L chartatio] chartacio P carthatio C¹G
charthatio C² cartacio R M 4 diaconus] dyaconus R diacono N chartophilax] chart V
car P carthofilax CR carthophilax G L cartophylax M cartophilax N aliis *om.* R
5 chartatiis] chartaciis P carthatiis G carthaciis C¹ charthaciis C²R cartaciis ML
libris] lib VP N 6 membranis] menbranis L amabili] amabile P C NL amibile M amabile
et diacono P 7 chartophilace] char VP carthofilace C¹ charthofilace C² cartofilace R
carthophilace G L cartophylace M chartophilace N magnae] aecclesiae G ecclesiae *om.*
G chartatium] carthacium CR L carthacium G cartacium M 8 quod M² *add.* po-
poscerunt] poposcerat G 9 agathonis] agatonis L 9–10 haec conferentes] hoc confitentes G
10 prolato sinodico] prolato modico VP NL prolatus modico CR chartacio] carthatio C¹G
chartatio C² N cartacio R ML libris] lib VP liber N 11 chartaciis] carthaciis C¹R L
carthatiis G cartaciis M chartatiis N duos] duo VP L¹ dua N membranacios]
membranacios M menbranacios L 12 libros] lib V chartatium] carthacium C¹ charta-
cium C² carthacium RG L cartacium M chartacium N consonantes] consonantes G
13 uero] uerbo N tam *om.* G librum] lib VPG menae] mene VPG L maene M et
a uigilio *om.* N quasi] cum R duos] duo V N 14 iustinianum] iustianum P¹G diuae]
dibae VP diue CR NL quondam] quod VP quodam C imperatorem] imperatorem P
imperatore N 15 et¹] ut G M anathemare *coni.* Lu] anathemaret VP MNL anathimaret C
anathematizaret G mompsuestiae] mopsuestiae VPG mopsuestenum CR mopsuestiae M
opsuestie N mopsuehie L epistolam] epistolam V aepistolam C 16 hibae] ibae C
ibe R hybae G M hybe N bybe L scripta] scriptae VPG theodoriti] theodorus
R theoderici G duodecim] duodecem VP 17 quondam] quod VP N quodam C
episcopi] episcopus L dogmatice] dogmaticae V docmatice P definire] diffinire R M

ὡς ἀλλότριον αἰεὶ γεγονότα καὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἐναντίον, ὃς οὐχ ὁμολογεῖ σαρκωθῆναι τὸν θεὸν λόγον, τουτέστι Χριστὸν εἶναι μίαν ὑπόστασιν καὶ ἐν πρόσωπον καὶ μίαν ἐνέργειαν,” ταῦτα ἔγνωμεν καθὼς καὶ διεβεβαιώσαντο οἱ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης μήτε γεγενῆσθαι μήτε γεγράφθαι τῷ καιρῷ
 5 τῆς εἰρημένης ἁγίας πέμπτης συνόδου, ἀλλ’ ἐν προσθήκῃ μὲν εἶναι τὰς τρεῖς τετράδας τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου, ἐν αἷς φέρεται ὁ λεγόμενος λόγος Μηνᾶ· εἴτα δὲ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ κατὰ τὴν ἐβδόμην πράξιν ὑπαλλαγῆναι μὲν τὸ πεντεκαιδέκατον τετράδιον, προστεθῆναι δὲ καὶ τετραφύλλιον ἀνεπίγραφον πρὸ τῆς ἑξκαιδεκάτης τετράδος, ἐν ᾧ φέρονται οἱ λεγόμενοι δύο λίβελλοι Βιγιλίου γεγενῆσθαι
 10 πρὸς Ἰουστινιανὸν καὶ Θεοδώραν τοὺς ἐν θείᾳ τῇ λήξει, ἀμφοτέρω ἀνεπίγραφα τυγχάνοντα· τοὺς δὲ φάλσευσαντας τὰ εἰρημένα δύο βιβλία καὶ τὸ χαρτῶον εἰλιτάριον — ὡς ἐκ προσηγορίας ἐκείνων πονηρευσαμένους κατὰ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ταῦτα ἐνθεῖναι, καθὼς οὐδὲ ἐν τοῖς προκομισθεῖσι νῦν ἀρχαίοις καὶ ἀνεπιβουλεύτοις βιβλίοις τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου, οὐδὲ ἐν τῷ ἐπὶ τοῦ παρόντος εὐρεθέντι ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ εὐαγοῦς πατριαρχείου χαρτῶν βιβλίῳ, ἔγκεινται οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἀπὸ τε Μηνᾶ πρὸς Βιγίλιον καὶ ἀπὸ Βιγιλίου πρὸς Ἰουστινιανὸν καὶ Θεοδώραν τοὺς ἐν θείᾳ τῇ λήξει, ἀλλὰ ταῦτα εὐρηκότες πλαστῶς ἐντεθῆναι, ὡς διαβολικῆς ἐνεργείας μετεσχηκότα ἐκ τῶν ταῦτα φάλσευσάντων· τὸ μὲν χαρτῶον φάλσευθὲν εἰλιτάριον ὀρίζομεν χιωθῆναι κατὰ τοὺς τόπους, ἐν οἷς αἱ

MTO

1 καὶ¹ *om.* M οὐχ] οὐκ T 2 τὸν θεὸν λόγον σαρκωθῆναι O εἶναι] ἓνα M 3 ταῦτα] καὶ ταῦτα O 6 λόγος μηνᾶ] μηνᾶς O 7 μὲν] μετὰ M 8 τετραφύλλιον] τετραφύλλιν O 9 βιγιλίου *om.* M βιγιλίου T γεγενῆσθαι] γενέσθαι M 11 εἰλιτάριον] εἰλητάριον M 12 ἐνθεῖναι] ἐντεθῆναι O 14 εὐρεθέντι] εὐρεθῆναι T 15 βιγίλιον] βιγίλιον T 16 βιγιλίου] βιγιλίου T θείᾳ] εὐσεβεῖ M 18 φάλσευθὲν *om.* M εἰλιτάριον] εἰλητάριον M

„Anathematizamus autem et Theodorum quondam episcopum Mompsuestenum, utpote qui alienus semper et ab ecclesiis extitit et sanctissimis patribus aduersarius, qui non confitetur incarnatum esse deum uerbum, id est Christum esse unam subsistentiam et unam personam et unam operationem.“ haec cognouimus quemadmodum et adfirmant qui ab apostolica sede antiquae Romae sunt neque facta neque scripta fuisse in tempore memorati sancti quinti concilii, sed adiectos quidem esse tres quaterniones in primo libro sancti quinti concilii, in quibus <fertur> libellus qui dicitur Menae, post haec et in secundo libro circa septimam actionem mutatum quidem fuisse quintum decimum quaternionem adiectumque esse quadrifolium non superscriptum ante sextum decimum quaternionem, in quo feruntur duo libelli Uigilii, qui dicuntur facti fuisse ad Iustinianum et Theodoram diuae memoriae, utrique alteram litteram habentes; hos uero, qui falsauerunt praefatos duos libros et chartacium uolumen – <utpote> ex illorum uocabulis maliciose aduersus recta dogmatica haec interiecisse, eo quod neque in nunc prolatis antiquis et inmutatis libris eiusdem sancti quinti concilii neque in chartatio libro, qui in recenti inuentus est apud bibliothecam uenerabilis patriarchii, reiacent idem ipsi libelli seu Menae ad Uigilium siue a Uigilio ad Iustinianum et Theodoram diuae memoriae, sed hos fallaciter inuenientes insertos, utpote qui diabolica operatione per eos, qui haec falsauerunt, sint complices; chartacium quidem uolumen, qui falsatus est, decernimus

VPG CR MNL

1 anathematizamus] anathemathizamus P anathizamus C¹ anathimatizamus C² anamatizamus G et om. G quondam] quoddam VP quodam C quod N mompsuestenum] mompsuesthenum VPG mopsuestenum CR ML mobsuesthenum N 2 utpote] utpute CR et¹] ab G et ab ecclesiis] ab reliquis R ab om. VPG extitit] existitit P et euangelii G aduersarius] aduersarios CR aduersariis N 3 deum] dei C¹ MNL unam] una MN subsistentiam] subsistentia. M ras. substantiam L 4 et¹ om. G M ras. unam¹] unamque VP MN (p–q) haec] hoc G quemadmodum] quemammodum P 5 adfirmant] affirmant RG ML qui] quod CR apostolica] apostolicae VPG apostolica ecclesia sedis L neque² om. N fuisse] fuisset VPG CR NL 6 memorati] memorata R quinti] sexti VP N 6–7 sed ... concilii om. L 6 esse] esses CR tres] .III. N 7 libro om. G φέρεται = <fertur>] uidetur] φαίνεται VPG CR MNL libellus] libellos CR menae] maene V maenae P M mene RG NL haec] hoc G 8 in om. CR septimam] septanam G¹ quintum decimum] quintam decimam VP .XV. mum N quindecimum L 9 esse] fuisse G¹ superscriptum] suscriptum N sextum decimum] XVI mum MN 10 libelli] libri C iustinianum] iunianum G iustianum N 11 theodoram] theodorum P R diuae] diui C ἀμφοτέρα ἀνεπίγραφα = utique alterus iam litteram V utrique alter iam litteram P utrique alteram litteram G utrisque alter iam litteram C utrique alteri iam litteram M utrisque alteri iam litteram NL (alteratam litteram?) uero] uiros CR 12 chartacium] arthatium C¹ carthacium C²R carthatium G NL cartacium M ὥς = <utpote> om. VPG CR MNL 13 maliciose] maliciosae P maliciosi CR aduersus] aduersum VPG recta] scripta R secta M dogmatica] dogmata V¹G L 14 inmutatis] inmutatis V¹ inmutatis P² immaculatis R immutatis ML imm labris N in¹ om. L chartatio] chartacio P L carthatio CRG cartacio M 15 apud] apud V ἀπ M bibliothecam] bibliotecam M uenerabilis] uenerabili G patriarchii] patriarche CR ipsi] ipse N 16 menae] mene RG NL maenae M siue] seu G a] ad VP N uigilio] uigiliu V¹ C theodoram] theodorum R diuae] diuine V R diuene P diue C NL 17 utpote] utpute CR M haec] hoc G 18 complices] complices V chartacium] carthacium C¹ L charthacium C² cartacium R carthacium G chartatium N quidem uolumen N lac. qui falsatus] quod falsatum G L

- προσθήκαι γεγόνασι, τὰ δὲ βιβλία καὶ αὐτὰ ὀβελισθῆναι, ἐν οἷς ἐραδιουργήθησαν τόποις, καὶ χιωθῆναι – τοὺς δὲ ταῦτα φαρσεύσαντας ἀναθεματισμῶ ὑποβληθῆναι καὶ ὀνομαστὶ σὺν αὐτοῖς ἀναθεματισθῆναι τὸν τε λεγόμενον λόγον Μηνᾶ πρὸς Βιγίλλιον καὶ τοὺς ἀπὸ Βιγίλλιου πρὸς Ἰουστινιανὸν καὶ Θεοδώραν τοὺς τῆς θείας λήξεως δύο ὥσανει λιβέλλους.
- 5 Μακρόβιος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Σελευκείας Ἰσαυρίας εἶπεν·
- Ἀναφέρω τοῖς τε ἐνδοξοτάτοις ὑμῖν καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ ὑμῶν συνόδῳ, ὡς περιῆλθεν εἰς ἐμὲ βιβλίον τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου δοθέν μοι ἀπὸ τινος Φιλίππου στρατηλάτου τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου, ᾧτινι ἐντυχὼν εὖρον πεφαλσευμένον αὐτὸ εἶναι κατὰ τὴν ἐβδόμην πρᾶξιν· καὶ ἐρωτήσαντός μου τὸν αὐτὸν Φίλιππον ὅτι „πώποτε δέδωκας
- 10 τὸ βιβλίον“; εἶπέ μοι ὅτι „Στεφάνῳ τῷ μοναχῷ τῷ μαθητῇ Μακαρίου δέδωκα αὐτό“· τὰ οὖν γράμματα, ἐν οἷς ἡ ῥαδιουργία τοῦ βιβλίου γέγονεν, ἰδιόχειρα Γεωργίου τοῦ μοναχοῦ τοῦ κατὰ Μακάριον ἀσφαλῶς τυγχάνουσιν, ἐπειδὴ ὅτε ἦν πατριάρχης μου ὁ εἰρημένος Μακάριος εἰσηρχόμεν ἐῖς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐθεώρουν αὐτὸν Γεώργιον τὸν μοναχὸν πολλακίς γράφοντα, καὶ γινώσκω ἀκριβῶς ὅτι ἰδιόχειρα αὐτοῦ ὑπάρχουσιν. αἰτῶ
- 15 οὖν τὴν τε ὑμῶν ἐνδοξότητα καὶ τὴν ἁγίαν σύνοδον εἰς μέσον ἐρχόμενον τὸν αὐτὸν Γεώργιον τὸν μοναχὸν τὰ περὶ τούτου ἐρωτηθῆναι.
- Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·
- Ὁ ἐπιμνησθεὶς Γεώργιος ὁ <εὐλαβέστατος> μοναχὸς ἐλθέτω εἰς μέσον.
- Καὶ εἰσῆλθεν.
- 20 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·
- Τῷ εἰς μέσον ἐστῶτι Γεωργίῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ ὑποδειχθήτω ἡ παροῦσα βίβλος πρὸς τὸ ἐπιγινῶναι αὐτόν, εἰ ἰδιόχειρα αὐτοῦ τυγχάνουσι τὰ ἐν τῷ ἐκ προσθήκης ὄντι ἐν αὐτῷ διφυλλίῳ ὑπάρχοντα γράμματα.

MTO

3 μηνᾶ πρὸς βιγίλλιον λόγον Ο βιγίλλιον] βιγίλιον T 4 βιγιλίου] βιγιλίου T 5 μακρόβιος
 ὁ θεοφιλέστατος] μακάριος ὁ θεοφιλής M 7 τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου βιβλίον Ο 8 στρατηλάτου]
 στρατηγέτου Ο εὖρον] ἡῦρον T 9 πώποτε] τῷ ποτέ M 10 βιβλίον καὶ εἶπε M 11 τοῦ
 βιβλίου om. Ο 12 μου om. Ο 14 ὑπάρχουσιν] τυγχάνουσιν T 15 τε ὑμῶν] ὑμετέραν M
 18 relegiosus = <εὐλαβέστατος> om. MTO 23 γράμματα om. M

caxari in locis, in quibus adiectiones sunt factae, uerum libros etiam eos OBΘΛICΘHNAI obelis obduci in locis, quibus deprauati sunt, et caxari –, eos autem qui falsauerunt anathemati summitti et nominatim cum eis anathemari libellum, qui dicitur Menae ad Uigilium et duos libellos quasi a Uigilio ad Iustinianum et Theodoram diuae memoriae. Macrobius reuerentissimus episcopus Seleucia Hisauriae dixit:

Suggero uestrae gloriae et huic sancto ac uniuersali <uestro> concilio, quod peruenit ad me liber sancti quinti concilii datus mihi a quodam Philippo magistro militum imperialis obsequii, quem relegens inueni eum falsatum esse in septima actione; et interrogans eundem Philippum, quia „alicubi dedisti hunc librum“? dixit mihi, quia „Stephano <monacho> discipulo Macharii eum dedi“; litterae uero, in quibus falsitas libri facta est, propriae manus Georgii monachi cata Macarium certe sunt, quia cum esset patriarcha meus ipse Macarius, ingrediebar in domum eius et aspiciebam eundem Georgium monachum sepius scribentem, et scio accurate, quia propriae eius manus sunt. peto itaque tam uestram gloriam quamque sanctum concilium, ut ad medium ueniat suprascriptus Georgius monachus et de hoc interrogetur.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Georgius relegiosus monachus, cuius mentio facta est, in medium ueniat.

Et ingressus est.

Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

In medio assistenti Georgio relegioso monacho praesens liber ostendatur, ut recognoscat, si litterae propriae eius manus sunt, quae [opes] <per> additamentum in bifolio scriptae sunt.

VPG CR MNL

1 caxari] taxari R cassari G L locis] locys P adiectiones] adiectionis VP libros] librum
C²R N obelis OBΘΛICΘHNAI VPG OBΘΛICΘHNAI] OWOXIΘINAI VP OWOYIEINNAI G
obeaicθINai C om. R OBΘΛICeNAI M OBΘATCeINAI NL 2 obduci nisi in L¹ locis in
quibus ML quibus om. N deprauati] deputati L caxari] taxari R cassari G L eos
eos autem C eos ut R 3 anathemati] anathemate CR anathematizati G summitti]
summi VP submitti CR M et om. G NL anathemari] anathimatizare C anathematizari
G anathematizare R menae] mene V R maenae P 4 duos] duo VP N om. L
libellos] libellus P theodoram] theodorum R 5 macrobius] macrabijs N seleucia] sileucia
C syleucia R seuletie N hisauriae] hissauriae C hysauriae R M 6 ὑμῶν =
<uestro> om. VPG CR MNL 7 mihi] michi G N philippo] philippum VP filippo C phy-
lippo G L 8 obsequii] obsequi C 9 philippum] filippum C phillippum M¹ quia] si G
πῶποτε = τῶ ποτε? = alicubi VPG CR MNL dedisti] differrae G dixit mihi] dicit michi N
quia stephano] quod a stephano L 10 τῶ μοναχῶ = <monacho> om. VPG CR MNL macharii]
macarii V M¹ machar C¹ machari C² N macharii eum] macarium R dedi] dedit G
11 cata] a VP ad G (!) macarium] macharium PG C²R N certe] certae G quia cum]
qui cum M 12 macarius] macharius PG C²R M ingrediebar] ingredibar G 13 sepius om. M
accurate] accusate V acusate P (!) om. G eius C² add. manus eius V¹G 14 gloriam
om. G sanctum] sanctorum NL sanctum uestrum concilium C¹ ad medium] admodum L
15 monachus] monacho N 17 relegiosus] religiosus RG MNL 20 assistenti] assestenti P asi-
stenti G adsistente C assistente R M¹ adsistenti NL relegioso] religioso RG MNL
monacho relegioso V ostendatur liber MNL recognoscat] recognuscat VP 21 manus eius G
manus] manu VP τὰ ἐν τῶ ἐκ προσθήκης ὄντι = quae <per> [opes] additamentum ... sunt] [opes] VPG
CR MNL bifolio] illo folio G uitofilio M VI.folio N sestofolio L

Γεώργιος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς ἐπισκῆψας τῇ τοιαύτῃ βίβλῳ εἶπεν·

- Αὕτη ἡ βίβλος ἡ νῦν προκομισθεῖσα ὑπὸ Μακροβίου τοῦ ὁσιωτάτου μητροπολίτου Σελευκείας καὶ ὑποδειχθεῖσά μοι ἐγένετο Φιλίππου τοῦ στρατηλάτου τοῦ βασιλικοῦ ὀψικίου. οὗτος δὲ Φίλιππος γείτων ἦν τοῦ πατρὸς Στεφάνου τοῦ πεσόντος τοῦ κατὰ
 5 Μακάριον τοῦ αἰρετικοῦ. ὅτε οὖν ἐγένετο ἡ ζήτησις μεταξύ Θεοδώρου τοῦ γενομένου πατριάρχου τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως καὶ τοῦ εἰρημένου Μακαρίου περὶ πίστεως, ἔλαβον τὰ ἴσα ἀπὸ τοῦ πατριαρχείου, ὡς εἶπον Μακάριος καὶ Στέφανος, τῶν λεγομένων λιβέλλων Βιγιλλίου, καὶ ἐγράψαμεν εἰς τετράδας, καὶ ἐπεδόθησαν παρ' αὐτῶν τῷ εὐσεβεστάτῳ ἡμῶν βασιλεῖ. ἐθάρρησαν οὖν οἱ περὶ Στέφανον καὶ Μακάριον ὡς
 10 ἐπιδεδωκότες τῷ δεσπότη τὰς τετράδας, καὶ ἐκάστῳ τῶν ἐρχομένων πρὸς αὐτοὺς ὑπεδείκνυνον· ὁ οὖν Φίλιππος ἐκεῖνος ἔχων τὸ βιβλίον τοῦτο ἤγαγεν αὐτὸ πρὸς Στέφανον τὸν αἰρετικὸν πρὸς ἐπίσκεψιν λέγων ὅτι „ἐλθὼν ἀπὸ τῆς δύσεως ἤγαγον βιβλίον τῆς πέμπτῃς συνόδου καὶ βλέπε, εἰ καλῶς ἔχει“. τοῦτο δὲ τὸ βιβλίον οὐκ εἶχε τοὺς λεγομένους λιβέλλους Βιγιλλίου· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ αἰρετικὸς Στέφανος ὅτι „ἵνα οἶδας παραλείπεται
 15 εἰς αὐτό“. ὁ οὖν αὐτὸς Φίλιππος παρεκάλεσεν αὐτὸν εἰπὼν „εἴ τι γινώσκεις, ὃ τι ἐστὶ παραλείμενον ἀναπλήρωσον“. ὁ οὖν αὐτὸς Στέφανος εἶπέ μοι γράψαι τοὺς αὐτοὺς λιβέλλους, καὶ ἔγραψα ἐκ τῶν εἰρημένων ἴσων καὶ δέδωκα αὐτῷ Στεφάνῳ, καὶ κατὰ ἀλήθειαν ταῦτα ἰδιόχειρά μου εἰσι καὶ ἐπιγινώσκω αὐτά. οὐ μόνον δὲ ἐν τούτῳ αὐτῷ τῷ βιβλίῳ τὴν προσθήκην ταύτην τῶν λεγομένων λιβέλλων Βιγιλλίου ἐποίησαν,
 20 ἀλλὰ καὶ ὅσα δήποτε βιβλία τῆς πέμπτῃς συνόδου ἦλθον εἰς αὐτοὺς μὴ ἔχοντα τοὺς λεγομένους λιβέλλους Βιγιλλίου, προσέθηκαν οἱ αὐτοὶ Μακάριός τε καὶ Στέφανος. ἐνέπεσε δὲ αὐτοῖς καὶ ἄλλο Ῥωμαϊκὸν βιβλίον τῆς πέμπτῃς συνόδου, ὅπερ εἶπον ἀγοράσαι παρὰ τῆς γενομένης γυναικὸς Ἰννοκεντίου τοῦ πατρικίου εἰς νομίσματα ἕξ· τὸ δὲ περὶ τοῦ τοιούτου Ῥωμαϊκοῦ βιβλίου κεφάλαιον ἀσφαλῶς ἐπίσταται καὶ Κωνσταντῖνος ὁ θεοφιλέ-
 25 στατος πρεσβύτερος τῆς ἐνταῦθα ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας καὶ γραμματικὸς Ῥωμαϊκός.
 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

5 – 7 cf. V. Grumel, Reg., Nr. 310 c

MT0

1 τοιαύτη] αὐτῇ O	4 οὗτος] αὐτὸς T	δε ὁ φίλιππος M	6 μακαρίου εἰρημένου O	8
βιγιλλίου] βιγιλίου T	12 ἐλθὼν] ἔλθον O	13 πέμπτῃς] ε' O	14 βιγιλλίου] βιγιλίου T	
αὐτῷ] αὐτὸς O	οἶδας] εἶδης M	οἶδες T	16 εἶπέ] εἶπον?	17 δέδωκα αὐτῷ] ἐπιδέδωκα
αὐτὸ O	καὶ ³ om. T	19 βιγιλλίου] βιγιλίου T	20 ἦλθον εἰς αὐτοὺς τῆς ε' συνόδου O	21
βιγιλλίου] βιγιλίου T	τε om. M	22 πέμπτῃς] ε' O	23 Ἰννοκεντίου] Ἰννοκεντίου MO	περὶ]
παρὰ M				

Georgius relegiosus monachus intuens in eundem librum dixit:

Hic liber, qui nunc prolatus est a Macrobio sanctissimo metropolitano Seleutiae mihique ostensus est, Philippi magistro militum imperialis obsequii erat. ipse autem Philippus uicinus erat de patre Stephani, qui cecidit cata Macharium hereticum. quando ergo facta est questio inter Theodorum, qui fuerat patriarcha huius a deo conseruandae regiae urbis, et praefatum Macarium de fide, tulerunt [a paribus] <exemplaria> libellorum, qui dicuntur Uigilii, de patriarchio, sicut dixerunt Macarius et Stephanus, et scripsimus in quaterniones, et oblatis sunt ab eis piissimo nostro principi. praesumptione autem accepta qui circa erant Stephanum et Macarium, utpote qui obtulerunt principi eosdem quaterniones, unicuique ad eos uenienti monstrabant; idem uero Philippus habuit hunc librum, adduxit eum ad Stephanum hereticum, ut eum consideraret dicens quia „ueniens de occidente adduxi librum quinti concilii et uide, si bene habet“, nam hic codex non habuit libellos, qui dicuntur Uigilii. et dixit ei Stephanus hereticus „ut scias quia minus habet“. idem ergo Philippus rogauit eum dicens „si quid scis, quia deest, imple“. et ipse Stephanus dixit mihi, ut scriberem eosdem libellos, et scripsi de memoratis exemplaribus et dedi eidem Stephano, et in ueritate haec propriae manus meae sunt et agnosco ea. non solum autem in hoc libro addiderunt istos, qui dicuntur libelli Uigilii, sed et quanticumque libri quinti concilii ad eos peruenerunt non habentes libellos, qui dicuntur Uigilii, addiderunt idem Macarius et Stephanus. incidit autem eis et alius Latinus codex quinti concilii, quem dixerunt sex solidis se conparasse ab uxore, quae fuit quondam Innocenti patricii; de capitulo autem eiusdem Latini libri certissime scit <et> Constantinus reuerentissimus presbiter huius sanctae magnae ecclesiae et Latinus grammaticus. Gloriosissimi iudices et sancta synodus dixerunt:

VPG CR MNL

1 relegiosus] religiosus RG ML monachus] monacho N 2 sanctissimo] piissimo L metropolitano] mitropolitano P C seleutiae] sileucia CR seleucia M mihique] michique G N
3 philippi] filippi C magistro] magistri G M om. L militum et imperialis R imperialis] cimperialii C obsequii] obsequi VP M¹ ipse] ipso ipse N philippus] filippus C 4 τοῦ πατρὸς = de patre stephani] stephane M staphani N macharium] macarium C²R NL
5 patriarcha] patriarchis N a deo conseruandae huius CR 6 praefatum] praefato CR precatum MNL macarium] macharium PG machario C²R macario C² fide] fede CR τὰ ἴσα = <exemplaria>] [a paribus] VPG CR M a patribus NL 7 patriarchio] patriarchis C¹
patriarchii C²R macarius] macharius C²G M scripsimus] scripsemus P 8 praesumptione ... accepta] presumptionem ... acceptum M paxsumptionem ... accepta N presumptionem ... accepta L
9 macarium] macharium PG C²R utpote] utpute CR obtulerunt] obtulerant CRG NL obtulerat M
10 monstrabant] monstrabat CR monstrant MNL philippus] filippus C 11 consideraret] considerare N ueniens] uenienf L 12 uide] inde L codex] quodex VP 13 ei om. CR stephanus] sthefanus V stephanum NL hereticus] hereticum NL 14 philippus] filippus C quid] quis VP quod MNL quia] quid C¹ om. G deest] deesse G
ipse stephanus] ipstephanus N 15 mihi] michi G N de memoratis] demoratis N memoratis et exemplaribus C²R (!) dedi eidem] deeidem N 16 stephano] sthephano C¹ haec] hae G
hec NL propriae haec MNL propriae] propria M agnosco] agnusco V ea] eas MNL
17 istos] eos G libelli] libri G 18 peruenerunt] preuenerunt VP 19 idem] om. M autem NL macarius] macharius C²RG M 20 solidis] soledis V conparasse] comparasse G NL
quondam] quam V que P quodam C 21 autem om. CR libri latini MNL καὶ = <et> om. VPG CR MNL 21 – 22 presbiter reuerentissimus VPG 22 presbiter] praesbiter C magnae sanctae N grammaticus] gramaticus C N 23 synodus] sinodus C¹

Παρὼν Κωνσταντῖνος ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ γραμματικὸς Ῥωμαϊκὸς λεγέτω, εἰ ἀληθεύει Γεώργιος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς ἔνεκεν τοῦ ἐπιμνησθέντος αὐτῷ Ῥωμαϊκοῦ βιβλίου.

Κωνσταντῖνος ὁ θεοσεβέστατος πρεσβύτερος καὶ γραμματικὸς Ῥωμαϊκὸς εἶπεν·

- 5 Οἶδα, δέσποτα, ἐπὶ τῶν χρόνων Παύλου τοῦ γενομένου πατριάρχου ἐλθόντος Φορτου-
νίου τοῦ γενομένου ἀρχιεπισκόπου Καρθαγένης καὶ μέλλοντος αὐτοῦ λειτουργεῖν ἐν τῇ
ἀγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ἐζητήθη, ὅπως ὤφειλε καθίσαι, εἴτε πρὸ τῶν μητροπολιτῶν
τῶν ἐνδημούντων ἐνταῦθα, εἴτε μετ' αὐτούς. καὶ δὴ ζητοῦντος τοῦ αὐτοῦ Παύλου τοῦ
γενομένου πατριάρχου τὸ βιβλίον τῆς πέμπτης συνόδου, ἵνα γνῶ, πῶς ὤφειλον καθίσαι,
10 εὐρέθη κατὰ συγκυρίαν καὶ Ῥωμαϊκὸν βιβλίον τῆς αὐτῆς συνόδου, κάκειθεν ὁδηγηθεὶς ὁ
αὐτὸς Παῦλος ἐποίησεν αὐτὸν κατὰ τάξιν καθίσαι. ἐξήγαγε δὲ αὐτὸ τὸ Ῥωμαϊκὸν βιβλίον
ἐκ τῆς βιβλιοθήκης καὶ λέγει μοι „θεώρησον αὐτό, εἰ ἄρα πρὸς τὸ χαρτῶον αὐθεντικὸν
εἰλιτάριον τῆς <ἐβδόμης πράξεως τῆς> ἀγίας πέμπτης συνόδου πεπλήρωται“. καὶ εὔρον
15 τὸ αὐτὸ Ῥωμαϊκὸν βιβλίον λείπον ἐν τῇ ἐβδόμῃ πράξει πρὸς τὸ χαρτῶον εἰλιτάριον. καὶ
λέγει μοι ὁ αὐτὸς Παῦλος ὁ πατριάρχης ὅτι „λαβὲ τὸν διάκονον Σέργιον μετὰ σου, τὸν
λεγόμενον Ἀντιπισίδην, ἐπειδὴ καλῶς καλλιγραφεῖ, καὶ ὑπόδειξον αὐτῷ, πῶς ὀφείλει
γράψαι τὰ Ῥωμαϊκὰ γράμματα, καὶ πρόσθε τὰ λείποντα“. εἰσὶ δὲ ἅπερ προσεθήκαμεν εἰς
τὸ αὐτὸ Ῥωμαϊκὸν βιβλίον ἐν τῇ ἐβδόμῃ πράξει οἱ λεγόμενοι λίβελλοι Βιγιλίου τοῦ
20 γενομένου πάπα Ῥώμης, οὓς καὶ μετέφρασα Ῥωμαῖστὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἰλιταρίου καί, ὥς
εἴρηται, ἔγραψεν ὁ μνημονευθεὶς Σέργιος ὁ διάκονος. τὰ δὲ γραφέντα παρὰ τοῦ αὐτοῦ
Σεργίου διακόνου τοῦ λεγομένου Ἀντιπισίδου ἐνέβαλεν ἐν τῷ αὐτῷ Ῥωμαϊκῷ βιβλίῳ
Θεόδωρος ὁ καλλιγράφος, ὅστις εἶχε τὸ ἐργαστήριον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωαννοφωκᾶν.
ταῦτα, δέσποτα, σὺν ἀληθείᾳ οἶδα γεγενῆσθαι.
Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

MTO

5 – 6 φορτουνίου] φροντωνίου M	φρουτουνίου O	7 καθίσαι] καθῆσαι M	9 πέμπτης] ε'· O
ὠφείλον καθίσαι] ὠφείλε καθῆσαι M	10 εὐρέθη] ηὐρέθη T	11 αὐτὸν om. M	καθίσαι] καθῆσαι
M	13 εἰλιτάριον] εἰλητάριον M	septimae actionis = <ἐβδόμης πράξεως τῆς> om. MTO	εὔρον]
ηὔρον T	14 εἰλιτάριον] εἰλητάριον M	15 ὅτι om. M	16 αὐτῷ] αὐτὸ O
O	18 βιγιλίου] βιγιλίου T	19 εἰλιταρίου] εἰληταρίου M	ὀφείλει] ὠφείλε

Edicat praesens Constantinus deo amabilis presbiter et grammaticus Latinus, si uerum dicit Georgius relegiosus monachus de illo libro Latino, cuius mentionem fecit.

Constantinus deo amabilis presbiter et grammaticus Latinus dixit:

Scio, domni, temporibus Pauli quondam patriarchae uenisse Fortunium, qui fuit archiepiscopus Chartaginensis, et cum missas acturus esset in sancta magna ecclesia, quae situm est, quomodo sedere debuisset, utrumne ante metropolitanus, qui hic morabantur, an post eos. et requirente eodem Paulo quondam patriarcha in bibliotheca patriarchii librum quinti concilii, ut cognosceret, quomodo sedere debuisset, contigit, ut inueniretur et Latinus liber eiusdem concilii, et exinde instructus idem Paulus fecit eum ordinabiliter sedere. protulit uero eundem Latinum librum de bibliotheca et dicit mihi „aspice illum, si secundum chartacium authenticum uolumen septimae actionis sancti <quinti> concilii completum est“. et inueni eundem Latinum librum in septima actione minus habentem ad illum uolumen chartacium. et dicit mihi idem Paulus patriarcha quia „assume tecum Sergium diaconum, qui dicitur Antipisidius, quia bonus scriptor est, et ostende ei, quomodo debeat litteras Latinas scribere, et adde quae minus sunt“. sunt autem quae addidimus in eodem Latino libro in septima actione libelli, qui dicuntur Uigilii papae Romani, quos et interpretatus sum Latine ex ipso uolumine et, ut dictum est, scripsit ipse Sergius diaconus. quae uero scripta sunt ab eodem Sergio diacono, qui dicitur Antipisidius, interposuit in eodem Latino libro Theodorus librarius, qui habuit stationem ad sanctum Iohannophocam. haec, domni, in ueritate scio facta fuisse. Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

VPG CR MNL

1 edicat] et dicat P N	grammaticus] gramaticus C NL	2 relegiosus] religiosus RG MNL	mo-
nachus] monacho N	monachus L	3 grammaticus] gramaticus CR N	latinus G add.
scio] stio C ¹	tu R	domni] domne C	domini G MNL
temporibus] temporebus C ¹	5 pauli] paulo VP	quondam] quod VP	quodam C
patriarchae] patriarchii L	fortunium]	6 chartaginensis] chartaginensi V	cartaginensi P
carthaginiensis C ¹ G L	cartaginensis R	cartaginiensis M	magna dei ecclesia C
6 debuisset] debuissent MNL	metropolitanus] metropolitanos G ¹	metropolitas nos G ²	morabantur] mirabantur CR
rememorabantur M ¹	remorabantur M ² NL	7 quondam] quodam VP C	om. R
quoddam N	patriarcha] patriarchis N	bibliotheca] biblioteca R M	bibliotecha L
patriarchii] patriarchi VPG N	8 ut om. NL	cognosceret] cognosceret P	cognoscere L
contigit] contingit L	inueniretur] inueneretur CR	et inueniretur L	9 instructus] constructus G
ordinabiliter]	10 librum latinum CR	librum] liber N	bibliotheca] biblioteca R ML
mihi] michi G N	11 chartacium] chartatium P N	carthacium C ¹ R L	carthatium G
cartacium M	authenticum] autenticum CG MNL	auttenticum R	πέμπτης = <quinti> om. VPG
CR MNL	12 completum] completum L	inueni] inuini C	actione] actionem N
minus]	inter M	intus NL	13 illum] illud G
chartacium] chartatium PG N	carthacium C ¹ RG	cartacium M	mihi] michi G N
idem] id est N	quia] qui G	assume] adsume C	assumme L
14 diaconum] dyaconum R	diacono N	ostende] ostendi N	ei om. R
14–15 quomodo] comodo P	15 scribere latinas V ¹	quae ¹] qui V ¹	autem] haec G
16 addidimus] addimus VPG L	libro in om. M	uigilii] uigilu L	17 ipse om. VPG
18 diaconus] dyaconus R	diacono N	quae ... dicitur om. N	diacono] dyacono R
diaconus L	antipisidius] antetipisidius C	antesipidius R	antipissidius G
antipisilius M	antepisidius N	19 interposuit] interposui VP CR NL	theodorus] theodorus L
librarius]	stationem] stationem N	ad sanctum om. L	20 iohannophocam] iohannem
focam CR	iohannem phocam G	iohannofocam MNL	21 gloriosissimi] gloriosissime P

Παρὼν Σέργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος καὶ ἐπακούσας τῶν παρὰ Κωνσταντίνου τοῦ θεοσεβεστάτου πρεσβυτέρου καὶ γραμματικοῦ Ῥωμαϊκοῦ λεχθέντων τὰ τῆς οἰκείας εἰδήσεως σὺν πάσῃ ἀληθείᾳ διεξίτω.

Σέργιος ὁ θεοσεβέστατος διάκονος τῆς ἀγιωτάτης <τοῦ θεοῦ> μεγάλης ἐκκλησίας εἶπε·

- 5 Πρὸ τούτων πλείστων χρόνων μετεστείλατό με Παῦλος ὁ γενόμενος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ λέγει μοι· „βλέπε, τί μεταβάλλει ὁ κύρις Κωνσταντίνος ὁ γραμματικὸς ὁ Ῥωμαϊκὸς ἐκ τοῦ εἰλιταρίου τῆς πέμπτης συνόδου καὶ γράψον αὐτὸ ἐν Ῥωμαϊκοῖς γράμμασι“ καὶ ταῦτα ἀκούσας παρ’ αὐτοῦ ὡς δοῦλος καὶ ὑποκείμενος ὑπήκουσα καὶ ἔγραψα καὶ δέδωκα αὐτὰ τούτῳ αὐτῷ τῷ κυρῷ Κωνσταντίνῳ τῷ πρεσβυτέρῳ καὶ

10 γραμματικῷ.

Ἡ ἀγία σύνοδος ἐξεβόησεν·

Ἀνάθεμα τῷ λεγομένῳ λόγῳ Μηνᾶ πρὸς Βιγίλλιον καὶ τοῖς πλασαμένοις αὐτὸν ἡγουν συγγραφαμένοις· ἀνάθεμα τοῖς λεγομένοις γεγενῆσθαι λιβέλλοις ἀπὸ Βιγιλίου πρὸς Ἰουστινιανὸν καὶ Θεοδώραν τοὺς ἐν θεῇ τῇ λήξει τοῖς καὶ φάλοισι ἀποδειχθεῖσιν·

- 15 ἀνάθεμα περιεκτικῶς τοῖς φαλσεύσασιν τὰ πεπραγμένα τῆς ἀγίας καὶ οἰκουμενικῆς πέμπτης συνόδου· ἀνάθεμα τοῖς διδάξασιν καὶ ἐκθεμένοις καὶ διδάσκουσιν ἢ καὶ μέλλουσι διδάσκειν ἐν θέλημα καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, τοῦ ἐνὸς τῆς ἀγίας τριάδος.

- Ταῖς ἀγίαις τετράσι συνόδοις αἰωνία ἡ μνήμη· τῇ ἀγίᾳ πέμπτῃ συνόδῳ αἰωνία
20 ἡ μνήμη· πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ βασιλέως· Κωνσταντίνου μεγάλου βασιλέως
πολλὰ τὰ ἔτη· εἰρηνοποιῷ βασιλέως πολλὰ τὰ ἔτη· τοῦ φύλακος τῆς
ὀρθοδοξίας πολλὰ τὰ ἔτη.

Υἱὲ θεοῦ, ζωὴν αὐτῷ· υἱὲ θεοῦ, νίκας αὐτῷ.

- 25 Θεόδωρος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος πόλεως Τριμιθούντων τῆς Κυπρίων νήσου ἐπέχων τὸν τόπον Ἐπιφανίου τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου τῆς αὐτῆς Κυπρίων νήσου, ἅμα Στρατονίκῳ τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ Σόλων καὶ Τύχωνι τῷ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ

MTO

2 θεοσεβεστάτου] θεοφιλεστάτου O	Ῥωμαϊκοῦ om. O	3 διεξίτω] διεξιέτω T	4 σέργιος] γέργιος
M dei = <τοῦ θεοῦ> om. MTO	6–7 ὁ² ... Ῥωμαϊκὸς] ὁ Ῥωμαϊκὸς γραμματικὸς O	7 εἰλιταρίου]	
εἰληταρίου M	τῆς ἀγίας πέμπτης O	καὶ om. TO	αὐτὸ] αὐτὰ O
12 λόγῳ om. T			
βιγίλλιον] βιγίλιον T	13 συγγραφαμένοις αὐτὸν ἀνάθεμα M	βιγιλίου] βιγιλίου T	14 καί²
om. M	17 ἡμῶν om. O	21 εἰρηνοποιῷ] εἰρηνοποιῷ M	22 ὀρθοδοξίας] ὀρθοδόξου πίστεως
M	25 πόλεως om. T	τριμιθούντων] τριμυθούντων MO	

Praesens Sergius deo amabilis diaconus et inauriens quae a Constantino deo amabili presbitero et Latino grammatico dicta sunt, quae scit cum omni ueritate prosequatur. Sergius deo amabilis diaconus sanctae magnae dei ecclesiae dixit:

Ante hos multos annos conuocauit me Paulus quondam patriarcha Constantinopolitanus et dicit mihi „uide, quae interpretaetur domnus Constantinus grammaticus Latinus ex uolumine quinti concilii, et scribe <ea> in Latinis litteris“; et haec audiens ab eo, sicut seruus et subiectus, oboediui et scripsi et dedi ea domno Constantino presbitero et grammatico.

Sanctum concilium exclamauit:

Anathema libro, qui dicitur Menae ad Uigilium, et qui eum finxerunt siue scripserunt! anathema libellis, qui dicuntur facti fuisse a Uigilio ad Iustinianum et Theodoram diuae memoriae, qui et sunt <falsi> demonstrati! anathema simul qui falsauerunt acta sancti et uniuersalis quinti concilii! anathema qui docuerunt et exposuerunt docentibusue uel qui postea docituri sunt unam uoluntatem et unam operationem in incarnationis dispensatione domini nostri Iesu Christi ueri dei nostri unius de sancta trinitate!

Sanctis quattuor conciliis sempiterna memoria! sancti quinti concilii sempiterna memoria! multos annos imperatori! Constantino magno imperatori multos annos! pacifico imperatori multos annos! conseruatori rectae fidei multos annos!

Fili dei, da illi uitam! fili dei, da illi uictorias!

Theodorus deo amabilis episcopus ciuitatis Tremithuntorum insulae Cypri locum gerens Epiphanii sanctissimi archiepiscopi eiusdem insulae Cypri, una cum Stratonico <deo

VPG CR MNL

1 diaconus] dyaconus R diacono N inauriens] inaurientes VP inauriens R M amabili] amabile CR MNL 2 presbitero] presbytero G grammatico] gramatico CR MN scit] sit M
scit cum] scitrum N 3 diaconus] dyaconus R diacono N dei magnae G MNL ecclesiae] aecclisiae N 4 conuocauit] comuocauit P μετεστείλατο = conuocauit (συνεκάλεσε) quondam] quodam V C qd P quoddam N patriarcha constantinopolitanus] patriarcham constanus N
5 dicit] dixit R dicens M mihi] michi G N domnus] domno P dñs G om. MNL
grammaticus] gramaticus CR L latinus om. L 6 scribe] scribae P scibe L αὐτὸ = <ea>
om. VPG CR MNL 7 oboediui] obediui RG L obaediui M ea] eam NL domno] donec
VP domino MNL 7–8 grammatico et presbitero CR 8 grammatico] gramato C¹ gram-
matico C² N 9 exclamauit] exclamat G 10 anathema] anathima C menae] maenae P M
mene RG NL scripserunt] scripsere L 11 a om. VPG (!) iustinianum] iustianum P theo-
doram] theoderam P theodorum R 12 τοῖς καὶ ψάλλοις = qui et sunt <falsi> om. VPG CR MNL
simul] semul C¹ 13 sancti] sanctis N concilii om. N 14 docentibusue] docentibus G NL
qui om. L docituri sunt] docituris VP NL² dicturis G doceturis C docturis R docturi
sunt M uoluntatem] uolontatem C in om. VPG 17–18 sancti ... imperatori² C² marg.
sancti ... memoria om. L 18 multos annos] multus annus C² annos] anno G¹ 19–20 multos
annos om. G 21 filii¹] filii P R filii²] filii R uictorias] uictoriam VPG 23 tremithuntorum]
tremithuntorum G thremithuntorum CR N tremithuntorum L cypri] cipri C 23–24
locum ... cypri om. G 24 stratonico] stratonio V 24–657,1 τῷ θεοφιλεστάτῳ = <deo amabili>
om. VPG CR MNL

τοῦ Κιτίου, ἀμφοτέρων τῆς συνόδου τυγχανόντων τῆς εἰρημένης φιλοχρίστου τῶν Κυπρίων νήσου, εἶπον·

- Ἀναδιδάσκομεν τοὺς ἐνδοξοτάτους ὑμᾶς καὶ τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ὑμῶν σύνοδον, ὡς χρήσεις διαφόρων ἁγίων καὶ ἐκκρίτων πατέρων ἐπιφερόμεθα δηλούςας δύο φυσικὰ
 5 θελήματα καὶ δύο φυσικὰς ἐνεργείας ἐπὶ τῆς ἐνσάρχου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἐν αἷς ἔγκειται χρήσις τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ γενομένου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ λόγου τοῦ ἐπιγεγραμμένου εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ῥητὸν τὸ φάσκον· *νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται*. Ὑπεστι δὲ ἡμῖν κατὰ χώραν καὶ ἡ βίβλος τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἡ ἔχουσα ἐφ' ὀλοκλήρῳ τὸν τοιοῦτον αὐτοῦ λόγον.
 10 εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν ἀρτίως ἐνταῦθα κατὰ κέλευσιν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοστέπτου μεγάλου ἡμῶν βασιλέως καὶ ἀναζητησάντων βίβλους, ὧν ἐπιφερόμεθα πατρικῶν χρήσεων εἰς τὸ ταύτας προκομίσαι τῇ ἁγίᾳ ὑμῶν συνόδῳ, εὗρομεν χαρτῶον παλαιότατον βιβλίον ἔχον διαφόρους ὁμιλίας τοῦ αὐτοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἐν αἷς ἔγκειται καὶ ὁ αὐτὸς εἰς τὸ *νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται* λόγος. αἰτοῦμεν οὖν τὴν τε ὑμετέραν ἐνδοξότητα καὶ
 15 τὴν ἁγίαν καὶ οἰκουμενικὴν ὑμῶν σύνοδον, εἰ παρίσταται αὐτῇ τὸ τοιοῦτον βιβλίον ἐν χερσὶν ἡμῶν ὑπάρχον ἐπιδοῦναι ἡμᾶς πρὸς ἀνάγνωσιν.

Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἁγία σύνοδος εἶπον·

- Ἦνπερ ἔφησαν μετὰ χειρὸς ἔχειν τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου βιβλίον οἱ θεοφιλεῖς ἐπίσκοποι τῆς Κυπρίων νήσου, ταύτην ὑποδεχόμενοι οἱ ὑπεκλαμβάνοντες τὰ ἐν τῇ παρούσῃ ἁγίᾳ
 20 συνόδῳ πραττόμενα εἰς ἐπήκοον πάντων ἡμῶν τὸν ἐν αὐτῇ φερόμενον εἰς τὸ *νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται* λόγον ἀναγινωσκέτωσαν.

Καὶ λαβὼν Ἀγάθων ὁ εὐλαβέστατος ἀναγνώστης καὶ νοτάριος τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τὸ αὐτὸ βιβλίον ἀνέγνω τὸν ἐν αὐτῷ ἐμφερόμενον λόγον ἔχοντα ἐπὶ λέξεως οὕτως·

8; 14; 20 – 21; 658,1 Joh. 12,27

MTO

1 ἀμφοτέρων ... τυγχανόντων] ἀμφοτέροι ... τυγχάνοντες M εἰρημένης om. O 4 ἐκκρίτων] ἐγκρίτων
 O 6 ἡμῶν om. O 9 ἡ² om. M ἐφ'] ἐπὶ M ἐπ' T 10 δὲ] καὶ T 12 εὗρομεν]
 ηὔρομεν T 14 τε om. O 15 αὐτῇ] αὐτῇ T 16 ἡμῶν] ἡμῖν M ἡμᾶς] ὑμᾶς O 19
 ὑπεκλαμβάνοντες] ὑπεκλαβόντες O

amabili> episcopo Solorum et Tychone <deo amabili> episcopo Citii utrisque ex sinodo
existentibus antepbate Cypri Christo amabilis insulae, dixerunt:

Sugerimus gloriae uestrae ac uniuersali uestri concilii, quod testimonia diuersa sanc-
torum probabiliumque patrum deferimus asserentia duas naturales uoluntates et duas
naturales operationes in incarnationis dispensatione domini nostri Iesu Christi ueri dei
nostri, quibus interiacet testimonium sancti Athanasii quondam archiepiscopi Alexandriae
ex libro, qui subter scribitur de textu euangelii, quo ait: *nunc anima mea turbata est*.
e<s>t uero apud nos in prouincia etiam liber eiusdem sancti Athanasii habens ex integro
eundem eius librum. ingredientibus autem nobis huc nuper ex iussione piissimi domni
nostri et a deo coronati magni imperatoris et inquirentibus libros patrum, quorum
testimonia deferimus, ut eos proferremus uestro sancto concilio, inuenimus codicem
chartacium uetustissimum habentem diuersa adlocutiones eiusdem sancti Athanasii, quibus
interiacet etiam praedictus sermo *nunc anima mea turbata est*. petimus igitur tam
uestram gloriam quamque sanctum et uniuersale uestrum concilium, si ei placuerit
huiusmodi codicem, qui et prae manibus nostris est, offerimus ad legendum.
Gloriosissimi iudices et sanctum concilium dixerunt:

Librum sancti Athanasii, quem asseruerunt prae manibus habere deo amabiles episcopi
insulae Cypri, accipientes quique acta praesentis sancti concilii suscipiunt ad inauriendum
nos omnes <sermonem>, qui in eo continetur, in *nunc anima mea turbata est*, legant.
Et accipiens huiusmodi codicem Agatho relegiosus lector et notarius sanctissimi patriar-
chae Constantinopoleos relegit sermonem, qui in eo continetur, habentem in uerbis ita:

VPG CR MNL

1 tychone] tychono VP tychono G thyconam CR thycone ML thiconem N τῷ
θεοφιλεστῷ = <deo amabili> om. VPG CR MNL episcopo] epis P epm C citii] cytii CR
cycii M sinodo] sinedo VP synedo G synodo MNL 2 existentibus] existentibus G
MNL antepbate] antefatae C M antefate R NL amabilis] amabile VP amabili G
3 uestrae gloriae MNL uestri concilii] uestro concilio M (!) testimonia] testimonium N δια-
φόρων = diuersa 4 probabiliumque] probaliumque G deferimus] defferimus M asserentia]
adserentia C naturales] naturas N uoluntates naturales C uoluntates naturales R 5
operationes] operationis C incarnationis] incarnationes VP domini] ueri dei G christi om.
V 5~6 ueri dei nostri om. G N 6 interiacet] interiacit C¹ testimonium om. L athanasii]
athanasi C atanasii R quondam] quodam V C quod P quoddam N om. L
archiepiscopi] archiepiscopo V archiepiscopis P archi N 7 libro] sermone? textu] texto
C 8 e<s>t] et VPG CR MNL uero] uere G MNL apud] apud V prouincia] prouintia
V C¹ N etiam] terminatum CR (= tiaeiam) athanasii] athanasi C ex] in G¹ integro]
ingro C¹ 9 eius om. G ingredientibus autem] haec G autem V add. piissimi om. N
domni] domini VPG MNL 10 coronati magni] coronatis magnis MNL imperatoris] imperatori
VP N imperatoribus ML inquirentibus] inquaerentibus C quorum] horum M 11
testimonia C² add. eos om. CR proferremus] proferamus VP M proffereremus C pro-
feremus R N profereremus L sancto C² add. inuenimus] inuimus C et nonuiniis R
12 chartacium] chartatium PG N carthacium C¹RG cartacium M habentem] habente P
habentem sunt diuersa VP diuersa] diuersas RG M diuersam N adlocutiones] allocutiones
G M adlectiones L sancti] sanctissimi CR athanasii] athanasi C 13 interiacet] interiacit
CR mea turbata V lac. petimus] petemus C 14 uestram] uestra N et uniuersale
om. G uestrum om. VPG 16 gloriosissimi] gloriosissime VP groriosissimi G 17 athanasii]
athanasii P¹ asseruerunt] adseruerunt C asserunt L amabiles] amabilis P NL episcopi]
epō V epīs P 18 quique] quique V quequi MN quequia L suscipiunt] sunt CR
inauriendum] inauriendum R M 19 λόγον = <sermonem> om. VPG CR MNL 20 relegiosus]
religiosus RG MNL notarius] notario N sanctissimi] sanctissimae V sanctissimus N
20~21 patriarchae] patriarchii L 21 constantinopoleos] constantinopoleus C sermonem] L marg.:
sancti athanasii pulchra expositio

Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς τὸ νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται.

- Τῆς ὁμοιώσεως τοῦ κυρίου τῆς πρὸς ἡμᾶς ἡ ὠφέλεια μεγάλη, ὅτι καὶ ἡμεῖς ὁμοιούμεθα πρὸς αὐτόν. εἰ γὰρ μὴ αὐτὸς ὡμοίωτο πρὸς ἀνθρώπους, οὐκ ἠδύναντο ἄνθρωποι ὁμοιοῦσθαι πρὸς θεόν, ἀλλὰ πρὸς θεὸν ἄνθρωπον γενόμενον ὁμοιοῦνται ἄνθρωποι. ἔδει δὴ τὸν
- 5 εἰς ὁμοίωσιν ἡμῶν καταβαίνοντα κατὰ τοῦτο μάλιστα ὁμοιωθῆναι, καθ' ὃ μεταβολῆς ἐδεόμεθα· μεταβολῆς δὲ ἐδεόμεθα κατὰ τὰ πάθη, ἵνα ταῦτα εἰς ἀπάθειαν μεταστῇ. μηδεὶς δὲ ἀπιστεῖτω περὶ τῶν παθῶν οἰόμενος τρέπεσθαι τὴν θεότητα· ἀλλὰ προσγενόμενον αὐτῇ τὸ πάθος ἀπὸ τοῦ σαρκικοῦ καὶ ψυχικοῦ κινήματος ἐνθυμείσθω καὶ προσγινόμενον καὶ νικώμενον. διὰ γὰρ τοῦτο προσγένονεν ἵνα νικηθῇ, καὶ διὰ τοῦτο νενίκηται, ἵνα ἡ
- 10 πᾶσα ἀνθρώπων φύσις κατὰ τὸ συγγενὲς εὐεργετηθῇ. ἐκεῖθεν γὰρ ἀρξάμενοι μετασχηματιζόμεθα πάντες ἐκ πασχόντων ἀπαθεῖς, καὶ ἀπὸ νεκρῶν ζῶντες καθιστάμενοι. μὴ οὖν ταραττέσθω τις εἰς ἀπιστίαν, εἰ λέγει θεὸς ὢν ὁ κύριος ἅμα καὶ ἄνθρωπος· νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, τοῦτο γὰρ ἐγένετο τῆς μὲν θεότητος εἰκούσης, τῆς δὲ σαρκὸς ἐγειρομένης· δυνατόν <γὰρ> ὃν τῇ θεότητι κωλύσαι τὴν ταραχήν, ἀλλ' οὐ βουλομένης αὐτῆς, ἵνα μὴ
- 15 τὴν ὁμοίωσιν τὴν πρὸς ἡμᾶς διαλύσῃ.

- Τοιοῦτο δὴ τι νοητέον ἐκ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων. κεκραμένον μέλι πρὸς ὕδωρ, οὐ δὴ τὸ μέλι μεταβέβληται, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ἐπλεόνασεν. ὅτε δὴ κίνημα τὸ τῆς σαρκὸς ἐν τῷ κυρίῳ, τοιοῦτό τι λάβωμεν ὁμοίωμα ὥσπερ ὕδατος ἐν μελικράτῳ, <οἶον ἐν μέλι κεκραμένῳ> πλεονασμόν· ὅτε δὲ πάλιν τὸ θεῖκον ἐκφαίνεται καὶ ἐνεργεῖ δυνάμεις καὶ δείκνυσιν τὴν
- 20 ἐξουσίαν, τοιαύτην ὁμοίωσιν λάβωμεν ὥσπερ τοῦ μέλιτος ἐπικρατοῦντος τὸ ὕδωρ. δυνατόν γὰρ τῇ θεότητι τοῦτο ποτὲ μὲν τῇ σαρκὶ παραχωρεῖν εἰς τὸ πλεονάσαι, ποτὲ δὲ αὐτὴν ἐπικρατῆσαι ἀναιροῦσαν τὸ πάθος καὶ τὸ τῆς σαρκὸς ἀσθενές. τεκμήριον δὲ τες-

4 cf. Joh. 1,14

10–11 cf. Phil. 3,21

12–13 Joh. 12,27

22–660,2 cf. Mt. 4,2; Lc. 4,2

1–662,17 Athanasius Alex., hom. in illud: nunc anima mea turbata est (CPG 2161)

MTO

2 ἡ] ἡ MT om. O 3 ἠδύναντο ἄνθρωποι] ἠδύναντο ἄνθρωπος M ἠδύναντο <ἄν> ἄνθρωποι conī. Frohne 6 μεταβολῆς δὲ ἐδεόμεθα om. MT 7 δὴ ἀπιστεῖτω] διαπιστεῖτω O 8 προσγινόμενον] προσγενόμενον O 14 enim = <γὰρ> om. MTO 15 ὁμοίωσιν τὴν om. M 16 τοιοῦτό] τοιοῦτόν T 18 μελικράτῳ] μέλιτι κρατῶ O id est in melle temperato = <οἶον ἐν μέλι κεκραμένῳ> om. MTO 19 ὅτε] ὅταν O 20 τοιαύτην] τὴν αὐτὴν O 22 τῆς om. MO

Athanasii archiepiscopi Alexandriae in *nunc anima mea turbata est*.

Similitudinis domini ad nos utilitas magna est, eo quod et nos assimilamur ad eum. nisi enim ille assimilatus fuisset hominibus, non poterant homines deo assimilari, sed ad deum hominem factum adsimulantur homines. oportuerat itaque eum qui, ut nobis similis fieret, descendit, in hoc maxime similem effici, in quo transmutari indigebamus; transmutari autem augebamus secundum passiones, ut haec in impassibilitatem transferentur. nullus igitur diffidat de passionibus [audiens] existimans uerti deitatem, sed superuenisse ei passionem ex carnali atque anima motione coniectet et superuenisse et uinctam fuisse. ideo namque aduenit, ut uincatur ideoque uictum est, ut omnis natura humana per cognationem beneficium capiat. ex hoc quippe incipientes transfiguramur omnes ex passibilibus impassibiles, et ex mortuis uiuentes effecti. nullus igitur perturbetur ad infidelitatem, si dicit, dum deus sit dominus pariterque et homo; *nunc anima mea turbata est*, hoc enim factum est deitate quidem adquiescente, carne autem insurgente; possibile enim erat deitati prohibere perturbationem, sed noluit, ut similitudinem, quam ad nos habuit, non dissolueret.

Tale ergo aliquid intellegendum est ex rebus, quae circa nos sunt. temperatum mel cum aqua, non quod mel mutatum est, sed aqua superhabundauit. quando dumtaxat motio carnis est in domino, talem quandam similitudinem assumamus sicut aquam in melicrato, id est in melle temperato, superhabundantem; quando iterum quod diuinum est demonstratur et operatur uirtutes et ostendit potestatem, talem similitudinem assumamus sicut dum mel aquam exsuperat. hoc enim possibile [enim] est deitati aliquando quidem carnem permittere, ut superhabundet, aliquando uero eam superare ad perimendam passionem

VPG CR MNL

1 athanasii] athanasi G alexandriae] alexander VP est om. M 2 domini om. L 2–3
 assimilamur ... ille om. N 2 assimilamur] adsemulamur C assimilamur RG adsimilamus M
 adsimilamus L ad eum] ac... L ras. 3 enim C² add. ille] illae P assimilatus] adsemulatus
 C assimilatus RG M adsimilatus NL assimilari] assimilari PG R M adsimilari C
 adsimilari NL sed et ad N 4 factum] factus VPG adsimulantur] adsimulantur P MNL
 assimilantur RG homines om. M oportuerat] oportere erat N similis] similes CR N 5
 fieret] fierent R fuerat L descendit] descendit RG MNL maxime] maximae VP C maxi-
 mae in hoc similem VP effici] officii VG officii P om. N indigebamus] indigeamus N
 6 autem] hoc G augebamus] agebamus V C¹R egebamus PG MNL passiones] passionis CR
 impassibilitatem] impassibilitate CR impassibilitatem NL transferentur] transferrentur CG ML
 transferantur R 7 diffidat] difidat C οἰόμενος = [audiens] + existimans existimans] existi-
 mans P exaestimans C uerti] uere VPG deitatem] dei ueritatem R 8 ei] et NL ex]
 et M ψυχικοῦ = anima] animae VPG CR MNL motione] motionem MNL uinctam]
 uictam CR N unitam G 9 namque] nanque L ut¹] et G N¹ ideoque] ideo C¹G
 idemque R ideo quoque MNL 10 cognationem] cognitionem G cognatione N ex¹] et
 R transfiguramur] transfiguramen N 11 impassibiles] impassibiles ML perturbetur] pertur-
 batur R perturbet L 12 dum dicit deus N 13 deitate] dei .tate V ras. insurgente]
 insciente C¹R possibile] possibili VPG CR 14 deitati] deitate VPG CR prohibere] prohibente
 G perturbationem] perturbatione VPG quam] quia G 16 intellegendum] intelligendum RG
 ML mel] uel VPG 17 superhabundauit] superabundauit C ML 18 assumamus] adsumatur
 C assumant R assumamus L aquam] aqua V C¹ melicrato] mellicrato CR¹G
 meliorato R² L 19 superhabundantem] superabundantem VPG N quod] quidem C¹ 20
 assumamus] adsumamus C assumamus L 21 aquam] aqua P [enim] om. C¹RG MN
 C² add. (!) carnem] carne N 22 superhabundet] superabundet C M insuperabundet R
 superare] supareare N perimendam] perimendum VPG perimendam N

σαράκοντα ὅλας ἡμέρας ἀπέχεται τροφῆς σωματικῆς καὶ οὐ πεινᾷ τὸ σῶμα· μετὰ γὰρ ταῦτα, καθὼς γέγραπται, *πεπείνακεν* ἐνταῦθα σαρκὸς πλεονασμός, εἴτα *ἐπείνασε* μετὰ τὸν τοσοῦτον χρόνον ἐπλεόνασε τὸ τῆς σαρκὸς· διὰ τοῦτο ἵνα καὶ πείρα προσενεχθῇ καὶ ὁ πειράζων καταισχυνηθῇ καὶ ὁ ἐξ ἀρχῆς ἄνθρωπος διὰ βρώμα πεσὼν δι' ἐγκράτειαν βρώματος ἀναστῇ. φέρει δὴ καὶ τὴν ταραχὴν τῆς σαρκὸς ἐπὶ τῷ θανάτῳ προσιόντι· καὶ πῶς γὰρ ἔμελλεν *ὑπήκοος* γενέσθαι τὴν ἡμετέραν ὑπακοὴν πληρῶν ἀνθ' ἡμῶν, εἰ μὴ καὶ πρὸς ἐναντίωμα ἔσχε καὶ τοῦ ἐναντιώματος ἐπεκράτησεν. ἡμῖν γάρ, ἐπειδάν τι ἐκ τῆς σαρκὸς ἐναντίωμα γένηται, εἰ παρακούσασιν τοῦ προστάγματος νικηθέντες σαρκί, τοῦτον τὸν τρόπον ἡ ἀμαρτία συμβαίνει. οὐκοῦν καὶ ἐν τῷ κυρίῳ τὸ μὲν ἐναντίωμα ἔδει γενέσθαι τὸ ἀπὸ τῆς σαρκὸς, νικῆσαι δὲ τὴν ὑπακοήν. εἰ γὰρ καὶ θεὸς <ἦν>, ἀλλ' ἐν σαρκὶ καὶ κατὰ σάρκα, τὴν ὑπακοὴν πληροῖ καὶ τοῦ θελήματος τῆς σαρκὸς τῷ θελήματι τῆς θεότητος κρατεῖ, καθὰ <προ>εῖρηκεν, ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμπσαντός με πατρός, ἴδιον λέγων θέλημα αὐτοῦ τὸ τῆς σαρκὸς, ἐπεὶ καὶ ἡ σὰρξ ἴδια αὐτοῦ γέγονεν. οὐ γὰρ ἔστι θέλημα υἱοῦ θεϊκὸν θελήματος θεοῦ κεχωρισμένον. ἔδει δὴ τὸ τῆς σαρκὸς θέλημα κινηθῆναι, ὑποταγῆναι δὲ τῷ θελήματι τῷ θεϊκῷ, καὶ οὕτως αἱ τῶν ἀνθρώπων παρακοαὶ λύονται διὰ τῆς παραδόξου ταύτης ὑπακοῆς, ἣν Χριστὸς ὑπήκουσεν ὑπὲρ ἡμῶν.

Ὅρα δὴ τοῦ κινήματος τοῦ σαρκικοῦ γενομένου τί φησι· καὶ τί εἶπω; *πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. τό· τί εἶπω; πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης* ἐφθέγγετο κατὰ τὴν κίνησιν τῆς σαρκὸς, τό· *διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην* <τῆς θεότητος ὑπερνικώσεως> φθέγγεται, σχεδὸν τι μηδὲ φανῆναι τῷ σαρκικῷ θελήματι συγχωροῦντος τοῦ θεϊκοῦ. τὸ

4 cf. Gen. 3,1–7 5 cf. Phil. 2,8 12–13 Joh. 6,38 18–21 Joh. 12,27–28

10–14 cf. ACO ser. II vol. I p. 284,12–15 15–17 cf. ACO ser. II vol. I p. 284,19–21

MTO

2 ἐνταῦθα γὰρ σαρκὸς M¹ 4 ἐγκράτειαν] ἐγκρατείας M 5 δὴ] δὲ O 6 γενέσθαι] γίνεσθαι M καὶ om. M 7 ἐκ τῆς] ἐκ T 8 εἰ παρακούσασιν] εἴπερ ἀκούσασιν O 10 <ἦν> (cf. ACO ser. II vol. I p. 284,12) ἐν τῇ σαρκὶ O 12 καθὰ <προ>εῖρηκεν] καθάπερ εῖρηκεν MTO 13 θέλημα¹ om. O 16 ταύτης] αὐτῆς M 17 ἦν ὁ χριστὸς O 21 diuinitate superuincente = <τῆς θεότητος ὑπερνικώσεως> om. MTO

ipsam et carnis infirmitatem. indicium uero est *quadraginta* totis *diebus* abstinuit corporali cibo, et non esurit ipsum corpus; post haec quippe, sicut scriptum est, *esuriit* hic carnis exuberantia, deinde *esuriit* post tantum tempus exsuperauit quod carnis est; idcirco ut et temptatio ingeretur et temptator confunderetur et homo, qui a principio per cibum lapsus est, per abstinentiam cibi resurgeret. tollerat autem et perturbationem carnis [sub] <ob> ipsa morte adueniente; et quomodo ergo *oboediens* futurus esset nostram pro nobis oboedientiam complens, nisi et contra aduersitatem haberet et uinceret aduersitatem. nobis enim, si quando ex carne infestatio fit, si inoboedientes fuerimus mandato uicti carne, hoc modo peccatum emergit. ergo et in domino aduersitatem quidem oportebat fieri a carne, oboedientiam uero uincere. quamuis enim deus est, uerum in carne et secundum carnem, oboedientiam complet et uoluntatem carnis uoluntate praeualet deitatis, sicut praedixit: *quia discendi de caelo, non ut faciam uoluntatem meam, sed uoluntatem eius qui misit me, patris*, propriam uoluntatem dicens ipsam carnis, nam et caro propria eius erat. neque enim est uoluntas filii diuina a uoluntate dei separata. oportebat quippe moueri carnis uoluntatem, subici uero uoluntati deitatis, et ita hominum inoboedientiae soluuntur per hanc ammirabilem oboedientiam, qua Christus oboediuit pro nobis.

Considera igitur facta motione carnali quid asserat: *et quid dicam? <pater,> salua me ex hac hora? sed ideo ueni in hanc horam. pater, glorifica nomen tuum.* ipsum: *quid dicam? <pater,> salua me ex hac hora* asseruit secundum motionem carnis, *ideo ueni in hanc horam* diuinitate superuincente effatus est, pene nec apparere carnalem uoluntatem

VPG CR MNL

1 indicium] indictum MNL quadraginta] quadragenis ergo C¹ quadragenis ergo G .XL. R
MNL totis om. CRG abstinuit] abstenuit C 2 cibo] cybo VP esurit] esuriit CRG
sicut] ut N esuriit] esuriit C esurit G N esuritt M 3 exuberantia] exsuperantia CR
exuperantia L¹ esuriit] esurtit M exsuperauit] exuperauit P exuberauit MNL et ut L
4 ingeretur] ingeretur P ingereretur RG ML (?) temptator] temptor VP temptatur C qui
a] quia a CR quia G cibum] cybum VP ciuum N 5 abstinentiam] abstenentiam C
cibi] cybi V tollerat] tolerat V ML tolleranti N carnis] corporis MNL ἐπι = <ob>]
[sub] VPG CR MNL 6 oboediens] inoboediens V² oboedies C oboediens RG L futurum]
. futurum N ras. 7 oboedientiam] obedientiam RG NL complens] complens CRG et¹] e G
8 ex] in C¹ inoboedientes] inobedientes VG R L fuerimus] fueremus C¹ fueramus R
fugerimus N 9 emergit] inmergit CR NL immergit M aduersitatem om. L 10 oboedien-
tiam] obedientiam RG L 11 oboedientiam] obedientiam RG NL complet] conplet CRG uo-
luntate] uoluntatem VPG MNL uoluntas C¹R¹ et uoluntate C²R² 12 discendi] descendi C²G
MNL descendit R faciam] factam N uoluntatem] uolontatem C uoluntates G 13
uoluntatem¹] uolontatem C uoluntatem²] uolontatem C carnis] carnem CR 14 neque]
naemque N est om. CR L uoluntas] uolontas C filii] fili V uoluntate] uolontate C
14–15 dei ... uoluntatem om. L 15 uoluntatem] uolontatem C uero om. VPG uoluntati]
uolontati C 16 inoboedientiae] inobedientiae V³G R L ammirabilem] admirabilem CR ML
oboedientiam] obedientiam CRG NL oboediuit] obediuit CRG NL 16–17 obediuit patri pro G
18 facta] facto N motione] monitione CR motioni M mentione L quid asserat] quidam
erat VP quid amiserat G quid adserat C quod asserat N quid] quidquid CR dicam]
dicat CRG πάτερ = <pater> om. VPG CR MNL 19 hora] ora P C N ideo ueni] ideuini C¹
ideuini C² horam] oram P C N osce R glorifica] glorica N ipsum C² add. ipse
M 20 πάτερ = <pater> om. VPG CR MNL hora] ora P C N asseruit] adseruit C ueni]
uini C 21 horam] oram P C N unam R diuinitate] diuinitatem MNL superuincente]
superuiente G superuincensem MNL effatus] efactus C¹ efatus C² affectus R ef-
factus N pene] per me G apparere] conpere R appareret L carnalem] carnem C¹R
carnelem N uoluntatem] uolontatem C

γάρ· τί εἶπω; ὥσπερ ἐγκόπτοντός ἐστι ῥῆμα, ὡς φανῆναι μὲν ἡμῖν, ὅτι καὶ σὰρξ ἀληθής, ὑποταττομένη δὲ ἡ σὰρξ καὶ οὐ δυναμένη περισπᾶσαι καθάπερ ἵππος τὸν ἐπιβάτην, οὐδ' ὅσον ὀκλάσαι τὴν χεῖρα τὴν ἡνιοχοῦσαν. καὶ δὴ καὶ τί λογίζεται τὸ πάθος; οὐκ ἄδοξίαν, οὐκ αἰσχύνην, ἀλλὰ δόξαν ἑαυτοῦ καὶ πατρός, καὶ ἐπισπεύδει μᾶλλον ἢ ἀποτρέπει τὸ

5 πάθος *πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα*· οὐκ ἔσται, φησὶν, οὐδεμία παραίτησις παρ' ἐμοῦ, ἀλλ' εἴξει τὸ παραιτούμενον καὶ κρατήσῃ τὸ μὴ παραιτούμενον. σαρκική μὲν γὰρ φύσις παραιτεῖται τὸν θάνατον, καὶ ἦν τοῦτο ἐν Χριστῷ, ἐπειδὴ καὶ *γέγονε σὰρξ ὁ λόγος* ἀληθῶς, θεϊκὴ δὲ βούλησις αἰρεῖται τὴν κόσμου σωτηρίαν, ἣν ὁ θάνατος κατειργάσατο. εἴτα πληρουμένη φαίνεται τό· *ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με* λέγει ὁ Χριστός·

10 *πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα*, καὶ ἀποκρισὶς ἐξ οὐρανοῦ· καὶ *ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω*, ἵνα ἴδωμεν, ὅτι διάστασις οὐδεμία, οὐδὲ χωρισμός πατρὸς καὶ υἱοῦ, μᾶλλον δὲ ἵνα κερδάνωμεν τὴν συνάφειαν ἡμῶν τὴν πρὸς θεὸν ἐν Χριστῷ γενομένην. οὐδεὶς μὲν γὰρ ἀνθρώπων, ὃς οὐκ ἀπέσπασεν ἑαυτὸν ἀπὸ θελήματος θεοῦ κατὰ τι μέρος ἢ πράγματος ἢ χρόνου· ἐν μόνῳ δὲ Χριστῷ τὸ ἀχώριστον τῆς θελήσεως ἐφυλάχθη, ὥς συνακολουθοῦντες

15 κερδαίνομεν τὴν συνάφειαν τὴν πρὸς θεόν, καὶ τὴν ἔνωσιν τὴν σωτήριον καθ' ὁμοίωσιν αὐτοῦ, καθ' ὁμοίωσιν τῆς θείας ἐνώσεως, ὡς αὐτὸς εἶρηκεν· *ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἑσμεν*, οὕτω καὶ οὗτοι ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν.

Ἡ ἀγία σύνοδος εἶπε·

Σαφῶς καὶ νῦν ἐν τῷ ἀναγνωσθέντι λόγῳ δύο φυσικὰ θελήματα ἐπὶ τῆς ἐνσάρκου

20 οἰκονομίας τοῦ ἑνὸς τῆς ἀγίας τριάδος κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν ὁ ἀοίδιμος ἐτράνωσεν Ἀθανάσιος.

Δομέτιος ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Πλουσιάδος εἶπεν·

Ἀναφέρω τῇ τε ὑμῶν ἐνδοξότητι καὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ ὑμῶν συνόδῳ, ὡς Πολυχρόνιός τις πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς ὁμόφρων ὑπάρχων Μακαρίου καὶ Στεφάνου

5 Joh. 12,28

7 Joh. 1,14

9 Joh. 4,34; Joh. 6,38

10 Joh. 12,28

16 Joh. 10,30

ΜΤΟ

1 abscentis = ἐγκόπτοντός (ἐκκόπτοντος?) 6 εἴξει] ἦξει T εἴξει O 7 τὸν θάνατον] θανάτου
O 9 πληρουμένη] πληροῦν O 12 μὲν om. O γὰρ om. M 13 οὐκ ἀπέσπασεν] οὐ
κατέσπασεν M 16 ὡς αὐτός] ὡσαύτως TO 19 θελήματα καὶ δύο ἐνεργείας ἐπὶ O 22 θεοφιλέ-
στατος] θεοφιλῆς M 24 καὶ μοναχὸς om. M

permittente diuina. ipsum igitur *quid dicam?* tamquam abscentis est sermo, ut apparet quidem nobis, quia et caro uera, subiecta uero <caro> et non ualens circumducere sicut equus sessorem, nec quantum est ipsam manum, quae regit, inflectere. denique quid arbitratur passionem? non ignominiam, non confusionem, sed gloriam suam et patris, et accelerat magis quam euitat passionem. *pater, clarifica nomen tuum!* non erit, inquit, ulla a me recusatio, sed recusans obtemperat et non recusans obtinet. carnalis enim natura recusat mortem, et erat hoc in Christo, quoniam *uerbum caro* ueraciter et *factum est*, deitatis autem uoluntas elegit mundi salutem, quam mors operata est. dehinc adimpleta uidetur id *ut faciam uoluntatem eius qui misit me*, dicit Christus, *pater, clarifica nomen tuum*, et responsum de caelo *et clarificaui et iterum clarificabo*, ut sciamus quia distantia nulla est neque separatio patris et filii, magis autem ut lucremur coniunctionem nostram, quae ad deum in Christo facta est. nullus quippe hominum est, qui non seipsum abstraxit a uoluntate dei ex aliqua parte uel re uel tempore; in solo autem Christo inseparabilitas uoluntatis seruata est, quem assequentes coniunctionem ad deum lucrabimus unionemque salutarem ad similitudinem <eius, ad similitudinem> diuinae unionis, sicut ipse perhibuit: *ego et pater unum sumus*, ita et hii in nobis unum sint.

Sanctum concilium dixit:

Aperte etiam nunc in sermone, qui relectus est, duas naturales uoluntates in incarnationis dispensatione unius de sancta trinitate domini Iesu Christi ueri dei nostri laudabilis Athanasius declarauit.

Dometius reuerentissimus episcopus Plusiados dixit:

Suggero tam uestrae gloriae quamque sancto ac uniuersali concilio, quod Polichronius quidam presbiter et monachus consentaneus existens Macarii et Stephani hereticorum,

VPG CR MNL

1 permittente] permittende V permittentem NL diuina] diuinam R MNL ipsum] ipsam L
abscentis] abccidentis C¹ sermo] homo C¹ rō R apparet] apparet R 2 uera] uerbo
M ἡ σὰρξ = <caro> om. VPG CR MNL non] mon L¹ circumducere] icircumducere N
3 equus] aequus C ipsam] ipsa G manum] manu C quae regit] qua erigit V qua regit
G denique] deniquae P quid] quod MNL 4 arbitratur] arbitramus C¹ arbitramur R
arbitratus N confusionem] confussionem P 5 accelerat] acceleratur L¹ clarifica] glorifica N
non] nulla L erit] erat CR inquit] inquit RG ML 6 ulla om. L recusans] recusant VP²
recusat P¹ obtinet] optinet RG NL 7 quoniam] quando G uerbum] uerbo C¹ N et²
om. CR 8 uoluntas] uolontas C mundi salutem] mundis aliter N adimpleta] adinpleta P
9 ut om. N faciam] faciat M uoluntatem] uolontatem C om. G me V² add. dicit]
dicet CR 10–11 nulla est distantia MNL 11 nulla] nulle C¹ filii] fili V lucremur]
lucremus MNL 12 christo] christum VPG 13 uoluntate] uolontate C 14 uoluntatis] uolontates
C quem] quam P¹ assequentes] adsequentes C NL asequentes G ad deum] a deo CR
lucrabis] lucrauius CR MNL² lucratus L¹ 15 αὐτοῦ, καθ' ὁμοίωσιν = <eius, ad similitudinem>
om. VPG CR MNL perhibuit] peribuit R L 16 sumus et ita P¹ hii] hi G M in om.
VPG 18 qui om. L relectus] relictus VP rectus C¹R uoluntates] uolontates C in-
carnationis] incarnationes VPG 19 domini nostri iesu VPG CR christi V add. 20 athanasius]
anathamasius VP declarauit] declaruit C 21 dometius] domecius C reuerentissimus] reue-
rentissimis G¹ reuerendissimus L episcopus] ep̄s PG¹ 22 uniuersali <uestro>? polichro-
nius] policonius V R M 23 quidam om. M monachus] monachus G monacho N con-
sentaneus] constantinus C¹R existens] existens PG R MNL macarii] macharii C¹RG M he-
reticorum] heretici L

τῶν αἱρετικῶν, ἐκείνων τε συνιστᾶν τὰ ἀσεβῆ βουλόμενος δόγματα οὐ μετρίως τοὺς ἀπλουστέρους ἀπατᾷ διὰ τῆς ἀσεβοῦς αὐτοῦ ψευδοδιδασκαλίας. εἰ οὖν παρίσταται τῇ τε ὑμῶν ἐνδοξότητι καὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ οἰκουμενικῇ ὑμῶν συνόδῳ, τοῦτον [ὧς] <πρὸς ἡ>μᾶς γενέσθαι καὶ τὰ περὶ τῆς οἰκείας αὐτοῦ πίστεως διεξελεῖν.

5 Οἱ ἐνδοξότατοι ἄρχοντες καὶ ἡ ἀγία σύνοδος εἶπον·

Ἀρκούντως μὲν ἔχει τὰ κατὰ τὴν σήμερον ἡμέραν πραχθέντα. Πολυχρόνιος δὲ ὁ εὐλαβέστατος πρεσβύτερος καὶ μοναχὸς καθ' ἑτέραν πρὸς ἡμᾶς ἀγέσθω ὀφείλων περὶ τῆς οἰκείας αὐτοῦ ἐπερωτηθῆναι πίστεως.

10

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΗ

Ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου καὶ δεσπότη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν
15 βασιλείας τῶν θεοστέπτων καὶ γαληνοτάτων ἡμῶν δεσπότην Φλαβίον Κωνσταντίνου μὲν τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ θεοψηφίστου μεγάλου βασιλέως αἰωνίου αὐγούστου καὶ αὐτοκράτορος ἔτους εἰκοστοογδού καὶ μετὰ ὑπατεῖαν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου πραότητος ἔτους τρισκαιδεκάτου Ἡρακλείου δὲ καὶ Τιβερίου τῶν θεοφυλάκτων αὐτοῦ ἀδελφῶν ἔτους εἰκοστοδευτέρου τῇ εἰκάδι ἕκτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός ἰνδικ-
20 τιῶνος ἐνάτης.

Προτεθειμένου τοῦ σεβασμιωτάτου σένσου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου μεγάλου βασιλέως Κωνσταντίνου ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ θείου παλατίου τῷ οὕτῳ ἐπιλεγομένῳ Τρούλλῳ καὶ κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτοῦ θεοσόφου γαλήνης ἐκ προσώπου αὐτοῦ παρόντων
25 καὶ ἀκρωμένων Κωνσταντίνου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου καὶ κουράτωρος τοῦ βασιλικοῦ τῶν Ὁρμίσδου οἴκου Ἀναστασίου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων πατρικίου καὶ τοποτηρητοῦ τοῦ κόμητος τοῦ βασιλικοῦ ἔξκουβίτου
30 Πολυεύκτου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων καὶ Πέτρου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀπὸ ὑπάτων.

ΜΤΟ

2 ἀπατᾷ] ἄπαντες Ο	ψευδοδιδασκαλίας λυμήνατο Ο	3 τε om. Ο	ὕμῶν ² om. Ο	3 – 4 ad
nos = <πρὸς ἡ>μᾶς] [ὧς ὑ]μᾶς ΜΤΟ	6 μὲν om. Ο	7 ἀγέσθω] ἀγαγέσθω Μ	14 τοῦ ἀληθινοῦ	
θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Μ	17 εἰκοστοογδού] κζ' Ο	18 τρισκαιδεκάτου] ιγ' Ο	19 ἔτους om.	
Μ	εἰκοστοδευτέρου] κβ' Ο	20 ἐνάτης] θ' ΤΟ	23 κωνσταντίνου om. Ο	24 ἐκ προσώπου
αὐτοῦ om. Ο	26 κωνσταντίνου μὲν τοῦ Μ			